

ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

Adam Podgórski

GMS-4P-173-152/15

KONFEDERACJA LEWIATAN

Warszawa, dnia 18 czerwca 2015 r.

WPLYNEŁO
Licz. KP/1834

du P. D. STARCZEWSKA
KIZZASZOSI CEL
P. Z. CAJELSKI
P. K. WAJDA
P. G. BACZEWSKI
P. D. CHDIELEWSKA

Pani

Henryka Bochniarz

Prezydent Konfederacji

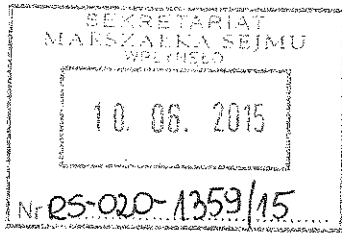
Lewiatan

Szanowna Pani Prezydent

Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję – w trybie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235 z późn. zm.) – poselski projekt ustawy o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Joanna Bobowska), z prośbą o przedstawienie opinii.

Z poważaniem

Warszawa, dnia 22 kwietnia 2015 r.

**Pan
Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

panie marszałku!

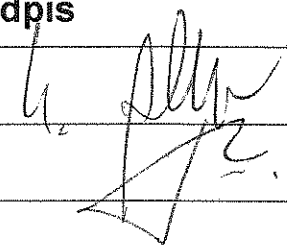
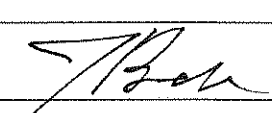

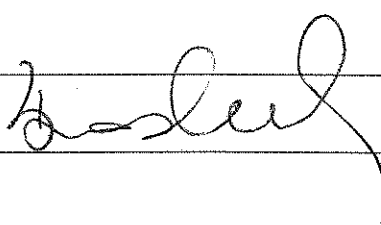
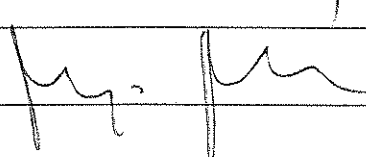
Na podstawie art. 118 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. i na podstawie art. 32 ust. 2 Uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej (j.t. M.P. z 2012 r. poz. 32) niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

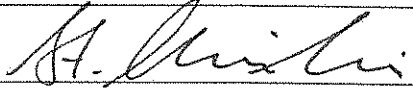
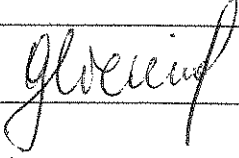
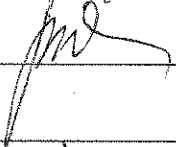
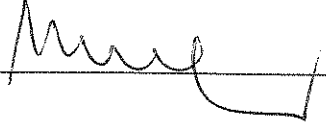
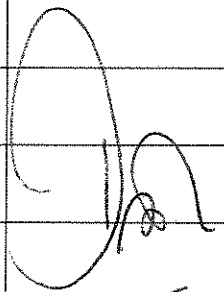
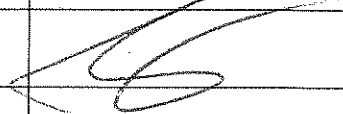
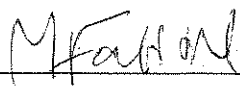
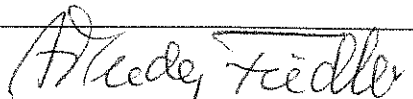
- o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej.

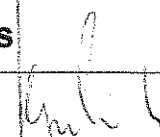
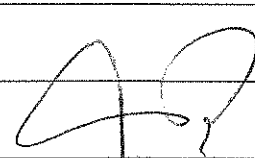
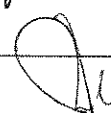
Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Joannę Bobowską.

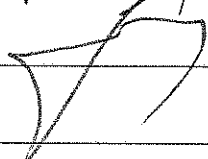
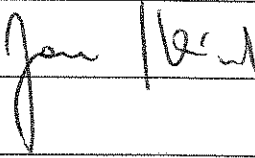
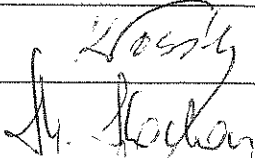
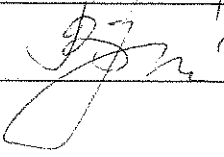
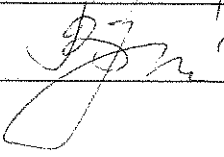
z pasją em,
Wit

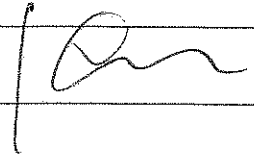
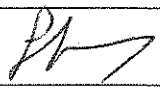
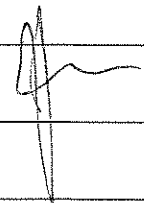
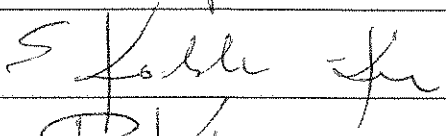
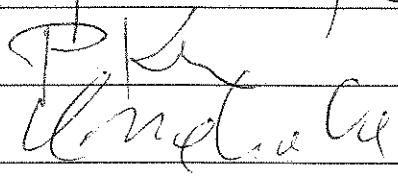
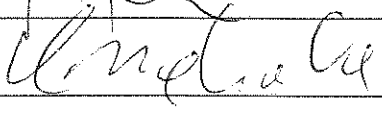
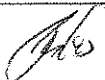

**Lista Posłów popierających projekt ustawy o przedsiębiorstwie
społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej.**

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
1.	Achinger	Elżbieta	
2.	Arkit	Tadeusz	
3.	Arłukowicz	Bartosz	
4.	Arndt	Paweł	
5.	Augustyn	Urszula	
6.	Aziewicz	Tadeusz	
7.	Biernacki	Marek	
8.	Biernat	Andrzej	
9.	Blanik	Leszek	
10.	Bobowska	Joanna	
11.	Borowczak	Jerzy	
12.	Brejza	Krzysztof	
13.	Brzezinka	Jacek	
14.	Bublewicz	Beata	
15.	Budka	Borys	
16.	Budnik	Jerzy	
17.	Bukiewicz	Bożenna	
18.	Butryn	Renata	

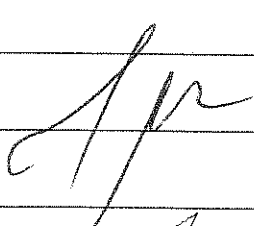
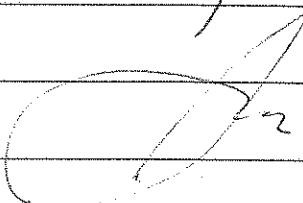

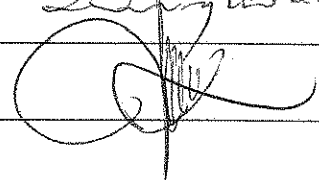
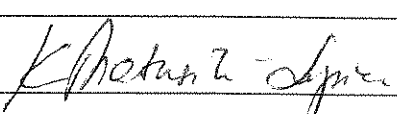
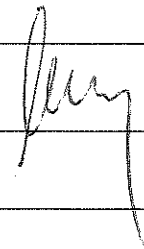
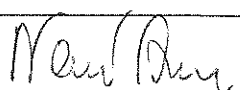
L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
19.	Charłampowicz	Jarosław	
20.	Chmielewski	Stanisław	
21.	Cichoń	Janusz	
22.	Ciemniak	Grażyna	
23.	Cieśliński	Piotr	
24.	Cycoń	Marian	
25.	Czaplicka	Barbara	
26.	Czechyra	Czesław	
27.	Czernow	Zofia	
28.	Czerwiński	Andrzej	
29.	Czeszejko – Sochacka	Ewa	
30.	Dąbrowska	Alicja	
31.	Drozd	Ewa	
32.	Dunin	Artur	
33.	Durka	Zenon	
34.	Dzięcioł	Janusz	
35.	Dzikowski	Waldy	
36.	Fabisiak	Joanna	
37.	Fedorowicz	Jerzy	
38.	Fiedler	Arkady	

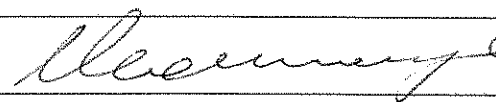
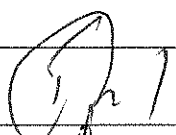
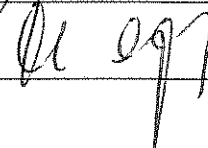
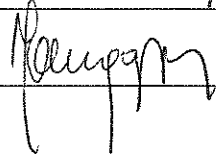

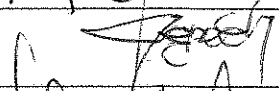
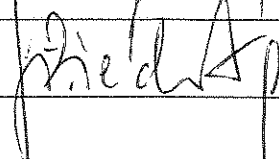
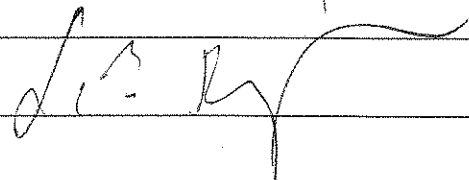
L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
39.	Gadowski	Krzysztof	
40.	Gałązewski	Andrzej	
41.	Gapińska	Elżbieta	
42.	Gawłowski	Stanisław	
43.	Gądek	Lidia	
44.	Gąsior-Marek	Magdalena	
45.	Gelert	Elżbieta	
46.	Gierada	Artur	
47.	Gluza	Czesław	
48.	Głogowski	Tomasz	
49.	Grabarczyk	Cezary	
50.	Grad	Mariusz	
51.	Grupiński	Rafał	
52.	Gut-Mostowy	Andrzej	
53.	Guzowska	Iwona	
54.	Halicki	Andrzej	
55.	Hall	Katarzyna	
56.	Hanajczyk	Agnieszka	
57.	Henczyca	Bożena	
58.	Hok	Marek	
59.	Hoppe	Teresa	

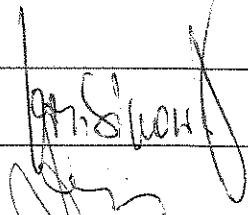
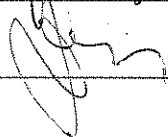
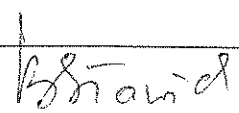
L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
60.	Huskowski	Stanisław	
61.	Jagła	Robert	
62.	Janik	Renata	
63.	Janyśka	Maria	
64.	Jarmuziewicz	Tadeusz	
65.	Jaros	Michał	
66.	Jastrzębski	Leszek	
67.	Kaczor	Roman	
68.	Kamińska	Bożena	
69.	Kania	Andrzej	
70.	Karpiński	Grzegorz	
71.	Karpiński	Włodzimierz	
72.	Kaźmierczak	Jan	
73.	Kidawa-Błońska	Małgorzata	
74.	Kierwiński	Marcin	
75.	Kluzik-Rostkowska	Joanna	
76.	Kłósin	Krystyna	
77.	Kochan	Magdalena	
78.	Kolenda-Łabuś	Brygida	
79.	Kończ- Leszczyńska	Agnieszka	

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
80.	Kołodziej	Ewa	
81.	Konwiński	Zbigniew	
82.	Kopacz	Ewa	
83.	Kopaczewska	Domicela	
84.	Korzeniowski	Leszek	
85.	Kosecki	Roman	
86.	Kowalski	Sławomir	
87.	Kozaczyński	Jacek	
88.	Kozdroń	Jerzy	
89.	Kozłowska	Iwona	
90.	Koźlakiewicz	Mirosław	
91.	Krajewska	Ligia	
92.	Kropiwnicki	Robert	
93.	Królikowska- Kińska	Elzbieta	
94.	Krysztofiak	Przemysław	
95.	Krzakała	Marek	
96.	Kucharski	Cezary	
97.	Kulas	Jan	
98.	Kulesza	Tomasz	
99.	Lamczyk	Stanisław	

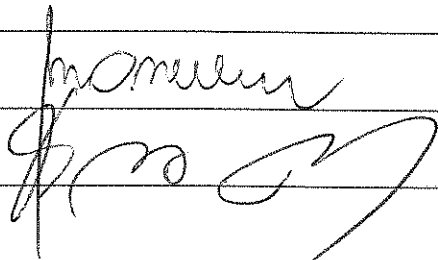
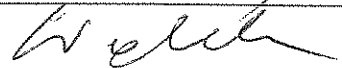

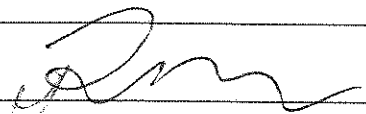
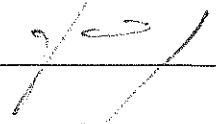
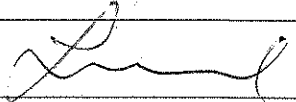

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
100.	Lassota	Józef	
101.	Lenz	Tomasz	
102.	Leszczyna	Izabela	
103.	Litwiński	Arkadiusz	
104.	Łapiński	Marek	
105.	Ławrynowicz	Zofia	
106.	Maciaszek	Robert	
107.	Małecka-Libera	Beata	
108.	Marczułajtis-Walczak	Jagna	
109.	Matusik-Lipiec	Katarzyna	
110.	Męzydło	Antoni	
111.	Miller	Rajmund	
112.	Młyńczak	Aldona	
113.	Mroczek	Czesław	
114.	Mrzygłocka	Izabela Katarzyna	
115.	Mucha	Joanna	
116.	Munyama	Killion Munzele	
117.	Naguszewski	Tadeusz	
118.	Nemś	Anna	
119.	Neumann	Sławomir	

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
120.	Niedziela	Dorota	
121.	Niemczyk	Małgorzata	
122.	Niesiołowski	Stefan	
123.	Nowak	Tomasz	
124.	Nykiel	Mirosława	
125.	Okła-Drewnowicz	Marzena	
126.	Okragły	Janina	
127.	Olechowska	Alicja	
128.	Olszewski	Paweł	
129.	Orzechowski	Andrzej	
130.	Orzechowski	Maciej	
131.	Oświęcimski	Konstanty	
132.	Pacelt	Zbigniew	
133.	Pahl	Witold	
134.	Papke	Paweł	
135.	Pępek	Małgorzata	
136.	Piechota	Sławomir	
137.	Pierzchała	Elżbieta	
138.	Pietraszewska	Danuta	
139.	Pietrzczyk	Lucjan	
140.	Pięta	Jarosław	

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
141.	Piotrowska	Teresa	
142.	Plocke	Kazimierz	
143.	Pluta	Mirosław	
144.	Pomaska	Agnieszka	
145.	Raczkowski	Damian	
146.	Radziszewska	Elżbieta	
147.	Raniewicz	Grzegorz	
148.	Raś	Ireneusz	
149.	Rozpondek	Halina	
150.	Rusinowska	Beata	
151.	Rutkowska	Dorota	
152.	Rutnicki	Jakub	
153.	Rynasiewicz	Zbigniew	
154.	Rzasa	Marek	
155.	Rzymelka	Jan	
156.	Schetyna	Grzegorz	
157.	Sibińska	Krystyna	
158.	Siedlaczek	Henryk	
159.	Sikorski	Radosław	
160.	Skowrońska	Krystyna	
161.	Sławiak	Bożena	

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
162.	Sługocki	Waldemar	
163.	Sosna	Aleksander	<i>A. Sosna</i>
164.	Stachowicz	Katarzyna	
165.	Staroń	Lidia	
166.	Stuligrosz	Michał	<i>Stuligrosz</i>
167.	Suchowiejko	Wiesław	
168.	Suski	Paweł	<i>Suski</i>
169.	Sycz	Miron	
170.	Szczerba	Michał	
171.	Sztołcman	Grzegorz	
172.	Szumilas	Krystyna	
173.	Szydłowska	Bożena	
174.	Szymański	Tomasz	
175.	Śledzińska- Katarasińska	Iwona	
176.	Święcicki	Marcin	
177.	Świło	Teresa	<i>Teresa Świło</i>
178.	Tomański	Piotr	
179.	Tomaszak – Zesiuk	Irena	
180.	Tomaszewski	Jan	
181.	Tomczak	Jacek	

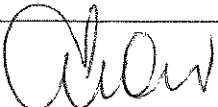
L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
182.	Tomczyk	Cezary	
183.	Tomczykiewicz	Tomasz	
184.	Trybuś-Cieślak	Aleksandra	
185.	Tusk	Łukasz	
186.	Tyszkiewicz	Robert	
187.	Van der Coghén	Piotr	
188.	Vincent-Rostowski	Jan	
189.	Wardzała	Robert	
190.	Wielichowska	Monika	
191.	Witczak	Mariusz	
192.	Wojnarowski	Norbert	
193.	Wolak	Ewa	
194.	Woźniak	Małgorzata	
195.	Wójcik	Marek	
196.	Zakrzewska	Jadwiga	
197.	Zaremba	Renata	
198.	Zawadzki	Ryszard	
199.	Zieliński	Maciej	
200.	Ziemniak	Wojciech	
201.	Żmijan	Stanisław	

**Platforma
Obywatelska**

| Klub Parlamentarny

Klub Parlamentarny
Platforma Obywatelska
Ul. Wiejska 4/6/8
00 - 902 Warszawa
tel. 22/694 2636
fax 22/694 1051
e-mail: kp-po@kluby.sejm.pl

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
202.	Żmuda- Trzebiatowska	Ewa	

USTAWA
z dnia ..... 2015 r.
o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu podmiotów ekonomii społecznej¹⁾

Konstytucyjne zasady społecznej gospodarki rynkowej i solidarności, a także dążenie do pełnego i produktywnego zatrudnienia stoją u podstaw promowania obywatelskich działań ekonomicznych, mających na celu przezwycięzenie problemów społeczno-gospodarczych, dla rozwiązania których nie są wystarczające warunki oparte wyłącznie na mechanizmach rynkowych. Działania te to aktywizacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zapewnianie obywatelom dostępności tanich i wysokiej jakości usług użyteczności publicznej. Ich prowadzenie przez niepubliczne podmioty gospodarcze tworzy obszar ekonomii społecznej – który, przy wsparciu władz publicznych i przy zachowaniu niezbędnych reguł konkurencji skutecznie integruje wspólnoty terytorialne, wpływając na ich zrównoważony rozwój. Wypełniając powyższe powinności stanowi się, co następuje:

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa reguluje:

- 1) zasady i tryb uzyskiwania i utraty przez przedsiębiorców statusu przedsiębiorstwa społecznego;
- 2) zasady działania przedsiębiorstw społecznych;
- 3) zasady funkcjonowania Izby Przedsiębiorstw Społecznych;
- 4) nadzór nad przedsiębiorstwami społecznymi;
- 5) zasady wspierania podmiotów ekonomii społecznej;
- 6) funkcjonowanie Rady Ekonomii Społecznej.

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze, ustawę z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, ustawę z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i ustawę z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) podmiotach ekonomii społecznej - rozumie się przez to:
  - a) przedsiębiorstwa społeczne,
  - b) spółdzielnie socjalne,
  - c) organizacje pozarządowe w rozumieniu przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie prowadzące działalność gospodarczą lub odpłatną działalność pożytku publicznego,
  - d) podmioty prowadzące zakłady aktywności zawodowej z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego,
  - e) podmioty prowadzące centra integracji społecznej, z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego;
- 2) przedsiębiorcy – rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej wpisanego do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym;
- 3) przedsiębiorstwie społecznym – rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu pkt 2, który uzyskał status przedsiębiorcy społecznego;
- 4) podmiotach akredytowanych - rozumie się przez to podmioty, które uzyskały akredytację dla prowadzenia usług wsparcia ekonomii społecznej na zasadach określonych w niniejszej ustawie;
- 5) osobie młodej niezatrudnionej – osobie, która nie ukończyła 26 roku życia i nie jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę, ani na podstawie umów cywilnoprawnych, chyba że uzyskuje z tytułu umów cywilnoprawnych przychody nieprzekraczające kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- 6) osobie starszej niezatrudnionej – osobie, która ukończyła 55 rok życia i nie jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę, ani na podstawie umów cywilnoprawnych, chyba że uzyskuje z tytułu umów cywilnoprawnych przychody nieprzekraczające kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Art. 3. Władze publiczne wspierają rozwój podmiotów ekonomii społecznej, w szczególności wspierając przedsiębiorstwa społeczne na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

Art. 4. 1. Status przedsiębiorstwa społecznego może uzyskać przedsiębiorca spełniający warunki określone w ustawie.

2. Statusu przedsiębiorstwa społecznego nie może uzyskać:

- 1) przedsiębiorca, nad którym Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub państwowa i samorządowa osoba prawna posiada kontrolę, o której mowa w art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, z wyłączeniem spółdzielni

socjalnych (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.²), o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. Nr 94, poz. 651, z późn. zm.³).

Art. 5. 1. Działalność gospodarcza przedsiębiorstwa społecznego:

1) ma na celu zawodową reintegrację:

- a) osób bezrobotnych, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015 r., poz. 149),
  - b) bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163),
  - c) uzależnionych od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego,
  - d) uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej,
  - e) osób z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2011 r. Nr 231, poz. 1375),
  - f) zwalnianych z zakładów karnych, mający trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
  - g) uchodźców realizujących indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
  - h) osób niepełnosprawnych, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.),
  - i) osób młodych niezatrudnionych, o których mowa w art. 2 pkt 5 ustawy,
  - j) osób starszych niezatrudnionych, o których mowa w art. 2 pkt 6 ustawy,
- lub

2) jest prowadzona wyłącznie w zakresie:

- a) pomocy społecznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz. U. z 2015 r., poz. 163),
- b) opieki nad dziećmi, o której mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2013 r. poz. 1457),

---

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 99, poz. 660 i Nr 171, poz. 1206, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 157, poz. 1241.

³ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 91, poz. 742, z 2010 r. Nr 28, poz. 146 oraz z 2011 r. Nr 205, poz. 1211

- c) prowadzenia przedszkoli niepublicznych lub innych form wychowania przedszkolnego, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721.⁴⁾),
  - d) ochrony zdrowia psychicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego,
  - e) wsparcia osób niepełnosprawnych w rozumieniu ustawy z dnia 7 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.).
2. Przedsiębiorstwo społeczne nie może wykonywać działalności gospodarczej innej niż określona w ust. 1.
3. Rada Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego może w drodze rozporządzenia określić inne niż wymienione w ust. 1 pkt 2 rodzaje działalności, które mogą być wykonywane przez przedsiębiorstwo społeczne, mając na uwadze konieczność zaspokojenia zapotrzebowania społecznego na dany rodzaj usług oraz ich wagę z punktu widzenia potrzeb obywateli.

Art. 6. Firma przedsiębiorcy społecznego zawiera oznaczenie „przedsiębiorstwo społeczne”.

Rozdział 2

Zasady uzyskiwania i utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego

- Art. 7.** 1. Przedsiębiorca uzyskuje status przedsiębiorstwa społecznego z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego informacji o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 5 oraz 14-18 ustawy, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2007, Nr 168, poz. 1186, z późn. zm.).
2. Sąd rejestrowy wykreśla wzmiankę, o której mowa w ust. 1 z urzędu lub na wniosek Izby Przedsiębiorstw Społecznych, w przypadku gdy:
- 1) przedsiębiorstwo społeczne nie spełnia wymagań określonych w art. 5 oraz art. 14-18 ustawy;

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705, z 2010 r. Nr 44, poz. 250, Nr 54, poz. 320, Nr 127, poz. 857 i Nr 148, poz. 991 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 139, poz. 814 i Nr 149, poz. 887.

- 2) przedsiębiorstwo społeczne nie zastosowało się do zaleceń pokontrolnych, o których mowa w art. 33;
  - 3) ogłoszono upadłość przedsiębiorstwa społecznego ;
  - 4) wyczerpał się majątek przeznaczony na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1.
3. Na wniosek przedsiębiorstwa społecznego sąd rejestrowy wykreśla informację o spełnianiu przez niego wymagań, o których mowa w art. 5 oraz art. 14-18 ustawy;
4. Przedsiębiorca, którego pozbawiono statusu przedsiębiorstwa społecznego na podstawie ust. 2 pkt 2, może ponownie uzyskać ten status nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wykreślenia z rejestru przedsiębiorców wzmianki o posiadaniu statusu przedsiębiorstwa społecznego.

Art. 8. Przedsiębiorca, który zamierza uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego, składa do sądu rejestrowego, na urzędowym formularzu wniosek o dokonanie wpisu, o którym mowa w art. 7 ust. 1.

Art. 9. Do wniosku, o którym mowa w art. 8 dołącza się:

- 1) zaświadczenie potwierdzające spełnienie przez przedsiębiorcę warunków, o których mowa w art. 5 lub art. 14-18;
- 2) opinię Izby Przedsiębiorstw Społecznych w przedmiocie spełniania przez przedsiębiorcę wymagań określonych niniejszą ustawą;
- 3) statut dostosowany do wymogów niniejszej ustawy, umowę spółki lub inny akt wewnętrzny;
- 4) złożone wobec sądu albo poświadczone notarialnie wzory podpisów członków zarządu.

Art. 10. 1. Izba Przedsiębiorstw Społecznych wydaje opinię w przedmiocie spełniania przez przedsiębiorcę wymagań określonych niniejszą ustawą na wniosek przedsiębiorcy, który ubiega się o ten status w terminie miesiąca od daty złożenia wniosku.

2. Wniosek, którym mowa w ust. 1 zawiera :

- 1) zaświadczenie potwierdzające spełnienie przez przedsiębiorcę warunków, o których mowa w art. 5 lub art. 14-18;
- 2) statut dostosowany do wymogów niniejszej ustawy, umowę spółki lub innym akt wewnętrzny.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1 podlega opłacie. Wniosek nieopłacony pozostawia się bez rozpoznania.

4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia wymogi co do treści opinii, z uwzględnieniem warunków, stawianych przedsiębiorstwom

społecznym przez niniejszą ustawę oraz potrzeby weryfikacji przez Izbę Przedsiębiorstw Społecznych określonych rodzajów dokumentów na potwierdzenie spełnienia tych warunków.

- Art. 11.** 1. Izba Przedsiębiorstw Społecznych wydaje negatywną opinię w przedmiocie spełniania przez przedsiębiorcę wymagań określonych niniejszą ustawą, w przypadku gdy wnioskodawca:
- 1) nie spełnia wymagań, o których mowa w art. 5 oraz art. 14-18 ustawy;
  - 2) utracił status przedsiębiorstwa społecznego na podstawie art. 7 ust. 2 w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku.
2. W pozostałych przypadkach Izba Przedsiębiorstw Społecznych wydaje opinię pozytywną.

- Art. 12.** 1. Przedsiębiorstwo społeczne jest obowiązane zgłaszać Izbie Przedsiębiorstw Społecznych wszelkie zmiany stanu faktycznego w zakresie przesłanek, o których mowa w art. 4-5 oraz art. 14-18 w terminie 30 dni od dnia powstania tych zmian.
2. W przypadku niezgłoszenia zmiany danych, o których mowa w ust. 1, w terminie, o którym mowa w ust. 1, właściwy organ Izby Przedsiębiorstw Społecznych może, w drodze decyzji administracyjnej, nałożyć na przedsiębiorstwo społeczne, karę pieniężną w wysokości do 500 zł. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.
3. Karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji administracyjnej.
4. Przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej Izba obowiązana jest uwzględniać rodzaj i wagę stwierdzonych naruszeń.
5. Kara pieniężna podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
6. Do kary pieniężnej stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa dotyczące terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych oraz odsetek od tych zobowiązań.
7. Na decyzję w sprawie kary pieniężnej służy skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia tej decyzji.

- Art. 13.** Przedsiębiorca, który utracił status przedsiębiorstwa społecznego, obowiązany jest niezwłocznie, nie później niż w ciągu 30 dni:
- 1) zwrócić dotacje przyznane w związku z posiadaniem statusu przedsiębiorstwa społecznego, niewykorzystane przed dniem utraty statusu organowi, który udzielił tej dotacji;
  - 2) zwrócić pożyczki udzielone na podstawie art. 44 pkt. 4, albo

- 3) zwrócić pożyczkę udzieloną na podstawie art. 44 pkt 4 w terminie wynikającym z umowy, z tym, że w takim przypadku kwota pożyczki począwszy od dnia utraty statusu przedsiębiorstwa społecznego podlega oprocentowaniu w wysokości jak dla zaległości podatkowych;
- 4) zwrócić różnicę wynikającą z obniżenia stawki podatku od nieruchomości oraz ulg w podatku dochodowym, należnym za okres począwszy od dnia utraty statusu do dnia dokonania zwrotu.

Rozdział 3

Organizacja i zasady działania przedsiębiorstwa społecznego

Art. 14. Do warunków wymaganych dla uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego należy:

- 1) wykonywanie działalności gospodarczej w celu określonym w art. 5 ust. 1 pkt 1 lub w zakresie określonym w art. 5 ust. 1 pkt 2;
- 2) spełnianie wymagań określonych w art. 14-18.

Art. 15. 1. Przedsiębiorstwo społeczne posiada organ konsultacyjno-doradczy, w skład którego:

- 1) wchodzi przedstawiciele:
    - a) pracowników,
    - b) innych zatrudnionych osób,
    - c) wolontariuszy udzielających świadczeń na rzecz przedsiębiorstwa społecznego;
  - 2) mogą wchodzić przedstawiciele:
    - a) stałych odbiorców towarów lub usług przedsiębiorstwa społecznego,
    - b) właściwych miejscowo jednostek samorządu terytorialnego,
    - c) organizacji pozarządowych, jeżeli przedmiot działalności przedsiębiorstwa społecznego pozostaje w bezpośrednim związku z przedmiotem ich działalności statutowej.
2. Do kompetencji organu konsultacyjno-doradczego należy w szczególności:
- 1) zapoznawanie się nie rzadziej niż raz do roku z wynikami działalności gospodarczej, o której mowa w art. 5 ust. 1, oraz wyrażanie opinii w tym zakresie;
  - 2) opiniowanie zasad organizacji pracy ustalanych przez przedsiębiorstwo społeczne w zakresie działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1, oraz zmian proponowanych w tym zakresie;
  - 3) opiniowanie strategii działania przedsiębiorstwa społecznego oraz propozycji działań na rzecz reintegracji społeczno-zawodowej oraz na rzecz społeczności lokalnej;
  - 4) wypowiedanie się w innych sprawach, jeżeli statut przedsiębiorstwa społecznego lub ustawa tak stanowi.

3. Organu, o którym mowa w ust. 1 nie muszą ustanawiać:

- 1) mikroprzedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. 2013 r. poz. 672), u których statut przewiduje przyznanie kompetencji, o których mowa w ust. 2 ogółowi osób zatrudnionych;
- 2) spółdzielnie socjalne pod warunkiem, że, statut spółdzielni przyznaje kompetencje, o których mowa w ust. 2 ogółowi osób zatrudnionych.

Art. 16. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie do organu konsultacyjno-doradczego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji (Dz. U. z 2006 r. Nr 79, poz. 550 z późn. zm.).

Art. 17. 1. Przedsiębiorstwo społeczne zatrudnia osoby należące do jednej lub więcej spośród kategorii osób określonych w art. 5 ust. 1 pkt 1.

2. Osoby, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 bez względu na podstawę zatrudnienia, stanowią w przeliczeniu na pełne etaty co najmniej 50% osób zatrudnionych przy wykonywaniu działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1, lub, jeżeli osobami tymi są osoby zaliczone na podstawie przepisów odrębnych do umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności, stanowią co najmniej w przeliczeniu na pełne etaty 30% osób zatrudnionych przy wykonywaniu działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1.

3. Przedsiębiorstwo społeczne nieprowadzące działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 zatrudnia co najmniej w przeliczeniu na pełne etaty 20% osób, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1.

4. W odniesieniu do osób, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1, przesłanka posiadania statusu bezrobotnego musi istnieć w dniu, w którym nawiązano stosunek prawny będący podstawą zatrudnienia w przedsiębiorstwie społecznym, jeżeli w tym dniu przedsiębiorca prowadził działalność, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1.

5. Jeżeli przedsiębiorca, który ubiega się o nadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego nie prowadził działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 w dniu, w którym nawiązano z osobą bezrobotną stosunek prawny będący podstawą zatrudnienia w przedsiębiorstwie społecznym, to przesłankę, o której mowa w ust. 1 uważa się za zachowaną, jeżeli:

1) stosunek ten nawiązano w okresie ostatniego roku przed złożeniem do Izby Przedsiębiorstw Społecznych wniosku o wydanie opinii w przedmiocie zasadności przyznania statusu przedsiębiorstwa społecznego;

2) osoba, która posiadała status bezrobotnego krócej niż 6 miesięcy w okresie bezpośrednio poprzedzającym nabycie tego statusu nie była zatrudniona u przedsiębiorcy, który ubiega się o status przedsiębiorstwa społecznego.

6. Jeżeli przedsiębiorca, który ubiega się o nadanie statusu przedsiębiorstwa społecznego nie prowadził działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 w dniu w którym nawiązano z osobą,

o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b-d,f i g stosunek prawny będący podstawą zatrudnienia w przedsiębiorstwie społecznym, to przesłanki te uważa się za spełnione, jeżeli nawiązanie stosunku prawnego będącego podstawą zatrudnienia w przedsiębiorstwie społecznym nastąpiło w okresie roku przed złożeniem do Izby wniosku o wydanie opinii w przedmiocie zasadności przyznania statusu przedsiębiorstwa społecznego, a ukończenie odpowiednich programów lub zwolnienie z zakładu karnego nastąpiło w okresie roku przed zatrudnieniem w przedsiębiorstwie społecznym, chyba, że osoba, która ukończyła odpowiedni program lub została zwolniona z zakładu karnego wcześniej, pozostawała w tym okresie bez zatrudnienia.

7. Jeżeli zatrudnienie oparte jest na innej podstawie niż umowa o pracę lub spółdzielcza umowa o pracę, to do osób, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 zaliczyć można jedynie te osoby, które z tytułu umowy będącej podstawą zatrudnienia uzyskują miesięczne wynagrodzenie w kwocie nie niższej niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę. W takim przypadku osobę traktuje się jak zatrudnioną w pełnym wymiarze czasu pracy.

8. W przypadku osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę lub spółdzielczej umowy o pracę w niepełnym wymiarze czasu pracy, liczbę, o której mowa w ust. 2 i 3 ustala się proporcjonalnie zmniejszając liczbę pracowników w danej grupie o wartości wynikające ze zmniejszenia wymiaru pracy poszczególnych osób.

Art. 18. Dochód w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 851 z późn. zm.), uzyskany z wykonywania działalności gospodarczej, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, jeżeli nie jest przeznaczony na pokrycie strat z lat poprzednich, przeznaczają się:

1) w co najmniej 10%:

a) na działalność pożytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, z późn. zm.⁹⁾), jeżeli przedsiębiorstwo społeczne prowadzi taką działalność, lub

b) na działalność na rzecz zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym osób o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 1, lub

c) na działalność pożytku publicznego prowadzoną przez inny niż przedsiębiorstwo społeczne podmiot;

2) w pozostałym zakresie na finansowanie realizacji celów działalności przedsiębiorstwa społecznego, o której mowa w art. 5 ust. 1, jego dalszy rozwój lub na zasilenie majątku przeznaczonego na wykonywanie tej działalności.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr 149, poz. 887, Nr 205, poz. 1211, Nr 208, poz. 1241 i Nr 209, poz. 1244

Art. 19. Zabronione jest:

- 1) wypłacanie osobie zatrudnionej w przedsiębiorstwie społecznym średniego miesięcznego wynagrodzenia, wyższego niż trzykrotność przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni, dotyczy to także osoby fizycznej prowadzącej we własnym imieniu działalność gospodarczą, jeżeli jest ona członkiem organu statutowego przedsiębiorstwa społecznego;
- 2) udzielanie przez przedsiębiorstwo społeczne pożyczek lub zabezpieczanie zobowiązań mieniem przeznaczonym do wykonywania działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1, w stosunku do członków organów tego przedsiębiorcy lub członków organu konsultacyjno-doradczego, pracowników tego przedsiębiorcy oraz osób, z którymi pozostają w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli;
- 3) przekazywanie mienia przeznaczonego do wykonywania działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1, lub innego majątku przedsiębiorstwa społecznego, na rzecz osób, o których mowa w pkt 2, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, w szczególności jeżeli przekazanie to następuje nieodpłatnie lub na preferencyjnych warunkach;
- 4) wykorzystywanie mienia przeznaczonego do wykonywania działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1, lub innego majątku przedsiębiorstwa społecznego, na rzecz osób, o których mowa w pkt 2, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich, chyba że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1;
- 5) zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą osoby, o których mowa w pkt 2, na zasadach innych niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych niż rynkowe.

Art. 20. 1. W stosunku do zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym osób wymienionych w art. 5 ust. 1 pkt 1, część wynagrodzenia odpowiadająca składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe oraz część kosztów osobowych pracodawcy odpowiadająca składce na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego, na podstawie umowy zawartej między starostą właściwym dla siedziby przedsiębiorstwa społecznego, a tym przedsiębiorstwem, podlega finansowaniu ze środków Funduszu Pracy w pełnej wysokości przez okres 24 miesięcy od dnia zatrudnienia.

2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 podlega finansowaniu ze środków Funduszu Pracy w połowie wysokości przez kolejne 12 miesięcy, do wysokości odpowiadającej miesięcznie wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia.

3. Zwrotu opłaconych składek, o których mowa w ust. 1, dokonuje starosta, w okresach kwartalnych na podstawie udokumentowanego wniosku przedsiębiorstwa społecznego, w terminie 30 dni od dnia jego złożenia.

4. Na podstawie udokumentowanego wniosku przedsiębiorstwa społecznego, starosta może przekazać co miesiąc zaliczkę na opłacanie składek, o których mowa w ust. 1 i 2.

4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku, o którym mowa w ust. 2, oraz tryb dokonywania zwrotu opłaconych składek, uwzględniający rodzaj niezbędnej dokumentacji, jaką należy dołączyć do wniosku oraz konieczność zapewnienia zgodności udzielania wsparcia z warunkami dopuszczalności pomocy *de minimis*.

Art. 21. 1. Przedsiębiorca, który zawarł umowę o wypłatę świadczeń, może wystąpić do starosty właściwego ze względu na siedzibę przedsiębiorcy z wnioskiem o dofinansowanie kosztów szkolenia pracowników będących osobami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy, pod warunkiem że szkolenie jest uzasadnione obecnymi lub przyszłymi potrzebami przedsiębiorcy.

2. Zasady i tryb przyznawania dofinansowania kosztów szkolenia pracowników objętych szczególnymi rozwiązaniami na rzecz ochrony miejsc pracy określa ustawa z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy (Dz. U. z 2015 r. poz. 150).

Art. 22. 1. Przedsiębiorstwo społeczne, jest obowiązane sporządzać:

- 1) roczne sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności na zasadach określonych w ustawie;
- 2) sprawozdanie finansowe, na zasadach określonych w przepisach o rachunkowości.

2. Przedsiębiorstwo społeczne przekazuje Izbie Przedsiębiorstw Społecznych zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności w terminie 15 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego.

3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:

1) zakres sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, obejmujący w szczególności najważniejsze informacje o działalności gospodarczej w okresie sprawozdawczym,

2) wzór sprawozdania, o którym mowa w ust. 1

- uwzględniając możliwość przy pomocy tego sprawozdania oceny spełniania w okresie sprawozdawczym obowiązków, o których mowa w art. 5.

Art. 23. Przedsiębiorstwo społeczne, jest uprawnione do:

- 1) zwolnienia z wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zasadach określonych w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;

- 2) korzystania ze świadczeń wolontariuszy na zasadach określonych w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 3) zwolnienia z opłacania składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności na zasadach określonych w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Art. 24. Jednostka sektora finansów publicznych, podejmując decyzję o zakupie towarów lub usług niepodlegających przepisom o zamówieniach publicznych, może, jeżeli nie sprzeciwiają się temu względy interesu publicznego, ograniczyć zakres potencjalnych dostawców tych towarów lub usług do przedsiębiorstw społecznych.

Rozdział 4

Izba Przedsiębiorstw Społecznych

- Art. 25.**
1. Tworzy się Izbę Przedsiębiorstw Społecznych, zwaną dalej „Izbą”.
  2. Izba jest organizacją samorządu przedsiębiorców społecznych, reprezentującą interesy zrzeszonych w niej przedsiębiorców.
  3. W skład Izby wchodzi z mocy prawa wszystkie przedsiębiorstwa społecznie.
  4. Izba jest niezależna w wykonywaniu swych zadań z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie.
  5. Izba posiada osobowość prawną.
  6. Izba działa na podstawie statutu, który określa w szczególności jej organizację, szczegółowy sposób i tryb jej działania.
  7. Statut Izby i jego zmiany stają się skuteczne po stwierdzeniu przez Sąd Okręgowy w Warszawie w postępowaniu nieprocesowym ich zgodności z prawem.
  8. Przychodami Izby są: składki członkowskie, dotacje, darowizny, spadki, zapisy, przychody z opłat, kar pieniężnych, a także z majątku Izby.
  9. W zakresie nieuregulowanym w ustawie, do Izby stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 710, z późn. zm.).

Art. 26. Do zadań Izby należy:

- 1) reprezentowanie interesów członków Izby przed organami władzy publicznej;
- 2) kształtowanie i upowszechnianie zasad etyki i rzetelnego postępowania w działalności przedsiębiorstw społecznych;

- 3) wyrażanie opinii o projektach aktów prawnych oraz programach rządowych, związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstw społecznych;
- 4) udział w opracowywaniu aktów prawnych dotyczących przedsiębiorstw społecznych;
- 5) wydawanie opinii w przedmiocie zasadności przyznania przedsiębiorcy statusu przedsiębiorstwa społecznego;
- 6) informowanie o funkcjonowaniu przedsiębiorców społecznych oraz wyrażanie opinii o stanie ich rozwoju na obszarze działania Izby;
- 7) wykonywanie nadzoru nad działalnością przedsiębiorstw społecznych, w tym wykonywania kontroli, na zasadach określonych w ustawie.

Art. 27. Termin wyrażenia przez Izbę opinii, o której mowa w art. 26 pkt 3 wynosi 30 dni od dnia doręczenia projektów aktów prawnych lub programów rządowych, związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstw społecznych. Nieprzedstawienie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa do jej wyrażenia.

Art. 28. 1. Izba ma prawo występowania z wnioskami o wydanie lub zmianę ustawy albo innego aktu prawnego w zakresie spraw związanych z przedsiębiorczością społeczną.
2. Organ państwowy, do którego został skierowany wniosek, jest obowiązany, w terminie 30 dni, przedstawić Izbie swoje stanowisko.

Art. 29. 1. Izba może wykonywać zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, przekazane ustawami lub na podstawie porozumień z właściwymi organami administracji rządowej.
2. Zadania, o których mowa w ust. 1, są wykonywane przez Izbę po zapewnieniu koniecznych środków finansowych przez administrację rządową.
3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może zlecić Izbie przeprowadzenie kontroli w przedsiębiorstwie społecznym, przekazując na ten cel niezbędne środki finansowe.

Art. 30. 1. Organami Izby są:
1) walne zgromadzenie,
2) komisja rewizyjna,
3) zarząd.

Art. 31. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:
1) organizację i kompetencje organów Izby,
2) minimalny zakres przedmiotowy statutu Izby,

3) maksymalną wysokość oraz sposób naliczania składek członkowskich, opłat administracyjnych oraz kar pieniężnych.

Art. 32. 1. Izba jest uprawniona do kontroli przedsiębiorstw społecznych w zakresie wykonywania działalności zgodnie przepisami niniejszej ustawy.

2. Kontrola jest przeprowadzana przez osoby upoważnione przez Izbę do wykonywania czynności kontrolnych.

Art. 33. Osoby upoważnione do dokonywania kontroli są uprawnione do wstępu na teren nieruchomości lub jej części, na którym jest prowadzona działalność przedsiębiorstwa społecznego, oraz żądania pisemnych lub ustnych wyjaśnień, okazania dokumentów lub innych nośników informacji, a także udostępniania danych mających związek z przedmiotem kontroli.

Art. 34. Organy administracji publicznej na wniosek Izby udostępniają będące w ich posiadaniu informacje i dokumenty niezbędne do dokonania ustaleń, o których mowa w art. 32 ust. 1.

Art. 35. 1. Przedsiębiorstwo społeczne ma obowiązek zastosować się do zaleceń wynikających z wystąpienia pokontrolnego w terminie określonym w tym wystąpieniu.

2. W przypadku niezastosowania się przez przedsiębiorstwo społeczne do zaleceń pokontrolnych, Izba występuje do sądu rejestrowego z wnioskiem, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2.

Art. 36. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do kontroli przedsiębiorstw społecznych, stosuje się przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz.1092).

Art. 37. Izba przedstawia ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego sprawozdanie ze swojej działalności co 2 lata.

Rozdział 5

Nadzór nad Izbą Przedsiębiorstw Społecznych

Art. 38. Nadzór nad działalnością Izby sprawuje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego z punktu widzenia zgodności jej działania z niniejszą ustawą oraz aktami wydanymi na jej podstawie.

- Art. 39.** 1. Izba informuje ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego o terminie walnego zgromadzenia Izby nie później niż w terminie 7 dni przed planowanym jego posiedzeniem.
2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ma prawo delegować swojego przedstawiciela na każde posiedzenie walnego zgromadzenia.
- Art. 40.** Jeżeli zarząd Izby narusza przepisy prawa lub postanowienia statutu minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może wezwać zarząd Izby do zaniechania naruszeń i wyznaczyć w tym celu odpowiedni termin.
- Art. 41.** W razie rażącego lub powtarzającego się naruszenia prawa przez zarząd Izby, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może wystąpić z wnioskiem o dokonanie przez Izbę w wyznaczonym terminie zmiany Zarządu.
- Art. 42.** Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może wyznaczyć termin zwołania walnego zgromadzenia w celu rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w art. 41.
- Art. 43.** Po bezskutecznym upływie terminów, o których mowa w art. 40-42, minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego występuje do sądu rejestrowego o zawieszenie Zarządu Izby.
- Art. 44.** 1. Zarząd Izby przedstawia ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego uchwały organów Izby w terminie 14 dni od dnia ich uchwalenia.
2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, może wystąpić do sądu o stwierdzenie nieważności uchwał organów Izby sprzecznych z postanowieniami ustawy i aktami wykonawczymi oraz postanowieniami statutu.
3. W terminie 30 dni od dnia otrzymania decyzji ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego stwierdzających nieważność uchwał organów Izby zarządowi Izby przysługuje prawo zaskarżenia tych decyzji do sądu administracyjnego.
- Art. 45.** Na wniosek ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego Izba Przedsiębiorstw Społecznych udostępnia wyniki przeprowadzonych kontroli.

Rozdział 6

Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych

Art. 46. Rozwój ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych wspierany jest przez władze publiczne w szczególności za pomocą:

- 1) polityki publicznej realizowanej na podstawie programu rozwoju, oraz programów wojewódzkich, o których mowa w przepisach o zasadach wspierania polityki rozwoju,
- 2) dostarczania bezpłatnych, dostępnych i dobrej jakości usług wspierających rozwój lokalny,
- 3) tworzenie nowych inicjatyw w zakresie ekonomii społecznej oraz usług wspierających rozwój przedsiębiorstw społecznych,
- 4) umożliwienia dostępu do środków finansowych na tworzenie nowych miejsc pracy na zasadach określonych w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- 5) umożliwienia dostępu do pożyczek, kredytów i poręczeń na prowadzenie działalności gospodarczej lub odpłatnej działalności pożytku publicznego.

Art. 47. 1. Samorząd województwa zapewnia realizację zadań publicznych polegających na dostarczaniu na rzecz podmiotów ekonomii społecznej łącznie następujących bezpłatnych usług:

- 1) inicjowania i rozwoju partnerstw na rzecz rozwoju ekonomii społecznej,
- 2) indywidualnych i grupowych usług doradczych, szkoleniowych dla osób fizycznych i prawnych mających na celu ułatwienie podejmowania przez te osoby działalności w sferze ekonomii społecznej, w szczególności tworzenia nowych podmiotów ekonomii społecznej oraz przekształcania istniejących jednostek organizacyjnych w podmioty ekonomii społecznej,
- 3) wspierania rozwoju działalności gospodarczej podmiotów ekonomii społecznej w szczególności przez dostarczanie usług doradztwa prawnego, biznesowego i finansowego.

2. Zadanie polegające na łącznym świadczeniu usług, o których mowa w ust. 1 może być zlecone jedynie podmiotowi akredytowanemu lub podmiotom akredytowanym w trybie otwartego konkursu ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego.

3. Samorząd województwa określa sposób dostarczania usług, o których mowa w ust. 1 w programie wojewódzkim, o którym mowa w przepisach o samorządzie województwa, mając na uwadze potrzebę zapewnienia równego na terenie całego województwa dostępu do tych usług.

4. Usługi, o których mowa w ust. 1 finansowane są ze środków budżetu samorządu województwa lub współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

5. Usługi, o których mowa w ust. 1 mogą być finansowane lub dofinansowane ze środków budżetu państwa lub innych jednostek samorządu terytorialnego.

6. Wykaz podmiotów akredytowanych prowadzi minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

7. O wpis do wykazu podmiotów akredytowanych mogą ubiegać się organizacje pozarządowe, podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub przedsiębiorcy, spełniający standardy wykonywania co najmniej jednego z typów usług wymienionych w ust. 1, określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, o który mowa w pkt 8.

8. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi w drodze rozporządzenia minimalne standardy świadczenia usług, o których mowa w ust. 1 oraz tryb oraz zasady umieszczania w wykazie, o którym mowa w ust. 7, mając na uwadze potrzebę zapewnienia dostępności usług wysokiej jakości.

9. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego odmawia, w drodze decyzji, wpisu do wykazu podmiotów akredytowanych, jeżeli podmioty określone w ust. 7 nie spełniają zasad umieszczania w wykazie.

10. Podmioty akredytowane do wykonywania jedynie niektórych typów usług, wymienionych w ust. 1 mogą ubiegać się o realizację zadania publicznego wyłącznie w ramach oferty wspólnej wraz z podmiotami akredytowanymi do wykonywania pozostałych, wymienionych w tym przepisie usług.

11. Zadania samorządu województwa, określone w ust. 1 nie naruszają przepisów o zlecanie zadań publicznych, określonych w innych ustawach, w szczególności prawa do zlecania zadań publicznych w sferze określonej w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na zasadach określonych w tej ustawie.

Art. 48. 1. Pożyczki i poręczenia, o których mowa w art. 46 pkt 4, realizowane są poprzez Fundusz Przedsiębiorczości Społecznej utworzony w Banku Gospodarstwa Krajowego ze środków z budżetu Unii Europejskiej oraz innych środków.

2. Działania w zakresie pożyczek i poręczeń realizowane są na podstawie programu rozwoju, o którym mowa w przepisach o zasadach wspierania polityki rozwoju.

Rozdział 7

Rada Ekonomii Społecznej

Art. 49. 1. Przy ministrze właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego działa Rada Ekonomii Społecznej jako organ opiniodawczo-doradczy w sprawach ekonomii społecznej.

2. Do zadań Rady Ekonomii Społecznej należy:

1) opiniowanie projektów aktów prawnych, programów rządowych oraz inicjowanie zmian przepisów prawa związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstw społecznych oraz w zakresie ekonomii społecznej,

2) przygotowywanie ekspertyz dotyczących wybranych obszarów ekonomii społecznej;

- 3) przedstawianie ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego okresowych informacji o swojej działalności.

Art. 50. 1. Rada Ekonomii Społecznej składa się z nie więcej niż 20 osób, w tym:

- 1) przedstawicieli administracji rządowej i jednostek jej podległych lub przez nią nadzorowanych,
  - 2) przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego;
  - 3) przedstawicieli podmiotów akredytowanych, o których mowa w art. 45 ust. 7;
  - 4) przedstawicieli podmiotów ekonomii społecznej;
  - 5) przedstawicieli Izby Przedsiębiorstw Społecznych;
2. Członkom Rady Ekonomii Społecznej za udział w pracach Rady przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeksu pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502).
3. Pracodawca jest obowiązany zwolnić pracownika będącego członkiem Rady od pracy w celu wzięcia udziału w posiedzeniach Rady. Za czas zwolnienia pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia ustalonego według zasad obowiązujących przy obliczaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, pokrywanego z części budżetu, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.
4. Koszty związane z obsługą Rady Ekonomii Społecznej są pokrywane ze środków budżetu ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.
5. Rada Ekonomii Społecznej może, za zgodą ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, zapraszać do współpracy ekspertów i inne osoby niebędące jej członkami. Do udziału osób zaproszonych w posiedzeniach Rady stosuje się odpowiednio ust. 2.
6. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, tryb zgłaszania kandydatów na członków Rady Ekonomii Społecznej, organizację oraz tryb działania Rady Ekonomii Społecznej, uwzględniając zasadę kolegialności oraz pomocniczości prac Rady.

Art. 51. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może przyznać podmiotom indywidualnym - osobom fizycznym oraz podmiotom instytucjonalnym, działającym w obszarze ekonomii społecznej i przedsiębiorczości społecznej, nagrody specjalne za wybitne, nowatorskie rozwiązania w zakresie ekonomii społecznej i przedsiębiorczości społecznej.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, warunki przyznawania nagród specjalnych, rodzaje nagród, podmioty uprawnione do zgłaszania wniosków oraz sposób i tryb postępowania w sprawie tych nagród, uwzględniając rodzaje działań, za jakie nagrody te przysługują, oraz ich społeczną użyteczność.

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i przepis końcowy

Art. 52. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„1. Majątek spółdzielni jest prywatną własnością jej członków.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do mienia przeznaczonego do wykonywania działalności gospodarczej, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia ... 2015 r. o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej (Dz. U. poz. ...), jeżeli spółdzielnia uzyskała status przedsiębiorstwa społecznego na zasadach określonych w tej ustawie.”;

2) w art. 5 w § 1 dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) w przypadku gdy spółdzielnia uzyskała status przedsiębiorstwa społecznego – również określenie:

a) zasad funkcjonowania organu konsultacyjno-doradczego, w tym powoływania i odwoływania jej członków,

b) mienia przeznaczonego do wykonywania działalności gospodarczej, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia ... 2015 r. o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej.”.

Art. 53. W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 74, poz. 397, z późn. zm.¹²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12 ust. 4 pkt 16 otrzymuje brzmienie:

„16) wartości świadczeń wolontariuszy, udzielanych na zasadach określonych w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z wyłączeniem świadczeń udzielanych przy prowadzeniu działalności gospodarczej.”.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, z 2005 r. Nr 122, poz. 1024, z 2006 r. Nr 94, poz. 651, z 2007 r. Nr 125, poz. 873, z 2008 r. Nr 163, poz. 1014, z 2009 r. Nr 77, poz. 649 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 133, poz. 767

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 102, poz. 585, Nr 106, poz. 622, Nr 134, poz. 781, Nr 178, poz. 1059, Nr 205, poz. 1202, Nr 234, poz. 1389 i 1391 oraz z 2012 r. poz. 362 i poz. 596

Art. 54. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.¹³⁾) w art. 21 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Z wpłat, o których mowa w ust. 1, są zwolnione przedsiębiorstwa społeczne w rozumieniu ustawy z dnia ... 2015 r. o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej (Dz. U. poz. ...) wykonującej wyłącznie działalność, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 tej ustawy.”.

Art. 55. W ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.¹⁴⁾) w art. 42 w ust. 1 dodaje się pkt 5 i 6 w brzmieniu:

„5) przedsiębiorstwa społeczne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia ... 2015 r. o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej (Dz. U. poz. ...), z tym że łączna wartość świadczeń wolontariuszy w ciągu roku kalendarzowego na ich rzecz nie może przewyższać połowy wynagrodzeń pracowników, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia ... 2015 r. o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej;

6) spółdzielni socjalnych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. Nr 94, poz. 651, z późn. zm.¹⁵⁾).”.

Art. 56. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.¹⁶⁾) art. 105 otrzymuje brzmienie:

„Art. 105. Przedsiębiorcy Polskiego Związku Głuchych i Polskiego Związku Niewidomych oraz Związku Ociemniałych Żołnierzy Rzeczypospolitej Polskiej, Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi, Zakład Opieki dla Niewidomych w Laskach, zakłady aktywności zawodowej, a także przedsiębiorstwa społeczne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia ... 2015 r. o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej (Dz. U. poz. ...) nie opłacają składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.”.

Art. 57. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. Nr 94, poz. 651, z późn. zm.¹⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

13) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 171, poz. 1016, Nr 209, poz. 1243 i 1244 i Nr 291, poz. 1707.

14) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr 149, poz. 887, Nr 205, poz. 1211 i Nr 208, poz. 1241.

15) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 91, poz. 742, z 2010 r. Nr 28, poz. 146 oraz z 2011 r. Nr 205, poz. 1211

16) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 134, poz. 850, Nr 171, poz. 1056, Nr 216, poz. 1367 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 69, poz. 595, Nr 91, poz. 742, Nr 97, poz. 800, Nr 115, poz. 964, Nr 125, poz. 1035, Nr 127, poz. 1052, Nr 161, poz. 1278 i Nr 219, poz. 1706, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 81, poz. 531, Nr 238, poz. 1578, Nr 239, poz. 1593, Nr 254, poz. 1700 i Nr 257, poz. 1725 i 1726, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 106, poz. 622, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1206 i 1211 i Nr 291, poz. 1707 oraz z 2012 r. poz. 589

17) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 91, poz. 742, z 2010 r. Nr 28, poz. 146 oraz z 2011 r. Nr 205, poz. 1211

1) w art. 10:

a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) działalność pożytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.¹⁸⁾), - nie mniej 10% - jeżeli spółdzielnia socjalna uzyskała status przedsiębiorstwa społecznego na zasadach określonych w ustawie z dnia ... 2015 r. o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej (Dz. U. poz. ...).”

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Do nadwyżki bilansowej, o której mowa w ust. 1, nie wlicza się dochodów z działalności określonej w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia ... 2015 r. o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej, jeżeli spółdzielnia socjalna ma status przedsiębiorstwa społecznego. W takim przypadku dochód ten przeznaczają się na cele określone w art. 17 tej ustawy.”

2) art. 14 otrzymuje brzmienie:

„Art. 14. Wolontariusze mogą wykonywać świadczenia na rzecz spółdzielni socjalnej na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2004 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.”

3) w art. 19 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Do środków pozostałych po likwidacji działalności, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia ... 2015 r. o przedsiębiorstwie społecznym i wspieraniu ekonomii społecznej stosuje się art. 17 tej ustawy.”

Art.58. W ustawie z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. z 2007, Nr 168, poz. 1186) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 po ust. 4b dodaje się ust. 4c w brzmieniu:

"4c. Centralna Informacja bezpłatnie udostępnia, w szczególności w ogólnodostępnych sieciach informatycznych, informacje o przedsiębiorstwach społecznych";

2) dodaje się art. 38a w brzmieniu:

„Art. 38a Przy rejestracji przedsiębiorcy posiadającego status przedsiębiorstwa społecznego wpisuje się w dziale 1 zaznaczenie tej okoliczności.”

Art.59. 1. Do czasu gdy nie więcej niż 50 przedsiębiorców uzyska status przedsiębiorstwa społecznego prawa i obowiązki Izby wykonuje minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

---

¹⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr 149, poz. 887, Nr 205, poz. 1211, Nr 208, poz. 1241 i Nr209, poz. 1244

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego zwołuje pierwsze zgromadzenie członków Izby w terminie nieprzekraczającym 60 dni od dnia uzyskania statusu przedsiębiorstwa społecznego przez pięćdziesiątego pierwszego przedsiębiorcę.
3. Z dniem zebrania pierwszego walnego zgromadzenia Izby, organy Izby przejmują wszystkie swoje kompetencje, o których mowa w niniejszej ustawie.
4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego przygotowuje projekt pierwszego statutu Izby i przedstawia go na pierwszym zgromadzeniu członków Izby.

Art.60. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

Uzasadnienie

Celem nowej regulacji prawnej jest zdefiniowanie niejednoznacznie interpretowanego dotychczas pojęcia przedsiębiorstwa społecznego. Ustawa nie tworzy nowej formy prawnej, a jedynie reguluje warunki uzyskania (a także utraty) statusu przedsiębiorstwa społecznego.

Wprowadzenie do obiegu prawnego pojęcia przedsiębiorstwa społecznego wynika z następujących przesłanek:

- w praktyce od 2005 roku wraz z realizacją w Polsce Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL pojęcie przedsiębiorstwa społecznego zaczęło być stosowane w praktyce życia publicznego; obecnie jest ono używane powszechnie przez instytucje publiczne oraz podmioty niepubliczne związane ze sferą aktywizacji i integracji społecznej, Jednak brak precyzyjnej, powszechnie obowiązującej definicji przedsiębiorstwa społecznego grozi nieefektywnym wykorzystaniem środków publicznych (w tym znacznych środków pochodzących ze źródeł unijnych) w nowym okresie programowania 2014-2020;
- pojęcie przedsiębiorstwa społecznego oraz przedsiębiorczości społecznej zostało już uwzględnione w większości strategii rozwoju kraju: Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju - Polska 2030, Strategii Rozwoju Kraju 2020, Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012 – 2020, Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”, Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego do roku 2020 wprost zakłada wprowadzenie w życie ustawy o przedsiębiorczości społecznej. W Strategii Sprawne Państwo 2020 wskazano, że warunkiem rozwoju sektora usług, dostarczanych przez podmioty ekonomii społecznej, jest m.in. stworzenie odpowiednich regulacji prawnych i przyjaznego otoczenia instytucjonalnego dla ich funkcjonowania;
- obecnie Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej finalizuje prace nad Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej, którego istotnym założeniem jest przyjęcie regulacji prawnych dotyczących przedsiębiorstwa społecznego, będącego jednym z podstawowych beneficjentów tego Programu;
- pojęcie przedsiębiorstwa społecznego jest także używane w projekcie Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, który ma być podstawą wykorzystania w Polsce środków Europejskiego Funduszu Społecznego w latach 2014-2020 oraz Regionalnych Programów Operacyjnych; przedsiębiorstwa społeczne mają być jednym z istotnych beneficjentów wsparcia przewidzianego w ramach tych programów.

Pojęcie przedsiębiorstwa społecznego jest także stosowane przez Komisję Europejską w dokumentach dotyczących rozwoju Unii Europejskiej i w zaleceniach dla krajów członkowskich, m.in. w komunikacie Inicjatywa na rzecz przedsiębiorczości społecznej. Komisja Europejska odsyła jednak w szczególności do ustawodawstwa krajowego. Obecnie stosowanie definicji przedsiębiorstwa społecznego ogranicza się w zasadzie tylko do danego dokumentu programowego, co często prowadzi do rozbieżności i trudności w jednoznacznym identyfikowaniu przedsiębiorstw społecznych. Wprowadzenie ustawowej definicji statusu przedsiębiorstwa społecznego umożliwi strukturalne uporządkowanie sektora ekonomii społecznej, dzięki stosowaniu jednolitej terminologii we wszystkich kontekstach polityk publicznych.

Tworzenie założeń do projektu ustawy zainicjowane i stworzone zostało oddolnie, w sposób partycypacyjny, przez grono eksperckie, działające w Grupie ds. Prawnych, w ramach Zespołu ds. Rozwiązań Systemowych w Zakresie Ekonomii Społecznej. Zespół powołany został w 2008 r. przez Prezesa Rady Ministrów, w jego

skład weszli przedstawiciele administracji rządowej oraz samorządowej, sektora ekonomii społecznej, przedstawiciele związków zawodowych i organizacji pracodawców, a także środowisk naukowych. Zespół jednogłośnie wskazał na konieczność uchwalenia ustawy.

Zdefiniowanie statusu przedsiębiorstwa społecznego w ramach jednej ustawy umożliwi także podjęcie bardziej efektywnych działań, mających na celu promowanie „marki” przedsiębiorczości społecznej, dzięki którym będzie ona łatwiej rozpoznawalna przez konsumentów oraz pozostałych uczestników rynku.

Pozytywne skutki uregulowania konkretnego obszaru ekonomii społecznej w jednej ustawie zaobserwować można na przykładzie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych. Pojęcie spółdzielni socjalnej jako odmiany spółdzielni pracy wprowadzone zostało do porządku prawnego już wcześniej, dzięki zmianom do ustawy Prawo spółdzielcze w 2004 roku. Po pierwszych doświadczeniach i dyskusjach publicznych zdecydowano, że potrzebna jest odrębna regulacja, w 2005 roku pojawiła się koncepcja nowego typu podmiotu prawnego, łączącego w sobie zarówno cechy przedsiębiorstwa spółdzielczego, jak i organizacji pozarządowej. Problematyka statusu prawnego spółdzielni socjalnych od początku budziła liczne emocje i dyskusje już w trakcie debaty w 2005 roku. Pierwotne zarzuty wskazywały na zagrożenie nadużyciami i nadmierne uprzywilejowanie spółdzielni. Jak okazuje się po niemal ośmiu latach funkcjonowania ustawy, zarzuty te były zupełnie nietrafione.

Po uchwaleniu ustawy pojawiły się też pierwsze możliwości wsparcia spółdzielczości socjalnej w ramach Programu Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL oraz Regionalnych Funduszy Ekonomii Społecznej. Łatwa identyfikacja spółdzielni socjalnych umożliwiła także zaprogramowanie wsparcia w ramach PO KL.

W okresie po pierwszym „Sprawozdaniu z realizacji zadań ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych”, przedłożonym Marszałkowi Sejmu przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej w 2008 r., obserwujemy w Polsce systematyczny przyrost liczby zarejestrowanych spółdzielni socjalnych. Na koniec 2009 r. w Krajowym Rejestrze Sądowym, zwanym dalej KRS, zarejestrowanych było 187 spółdzielni socjalnych, w roku 2010 była to już liczba 276 spółdzielni socjalnych, a z końcem 2011 r. w KRS figurowały 402 spółdzielnie socjalne, natomiast stan na dzień 4.02.2014 r. wynosił 874 spółdzielni socjalnych.

Uregulowanie obszaru spółdzielczości socjalnej w jednym akcie prawnym sprawia, że jest to podmiot najlepiej zdefiniowany, jeśli chodzi o sektor ekonomii społecznej.

Ustawa o spółdzielniach socjalnych wzorowana była m. in. na rozwiązaniach włoskich. Zapoczątkowany we Włoszech w latach 70 XX w. sektor gospodarki społecznej, będący reakcją na wysoki poziom bezrobocia, z biegiem lat stał się kluczowym partnerem państwa w realizacji zadań publicznych w obszarze spraw społecznych. W roku 1991 Włosi jako pierwsi w Europie wprowadzili ustawę o spółdzielniach socjalnych, będących szczególną formą przedsiębiorstwa świadczącego usługi społeczne lub działającego na rzecz integracji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Prawna regulacja statusu takich przedsiębiorstw umożliwiła także państwu systematyczne ich wspieranie. W roku 2000 przyjęto ustawę sankcjonującą zasadę subsydiarności i znającą prawnie społeczną rolę sektora pozarządowego. We Włoszech prawo reguluje funkcjonowanie takich podmiotów działających na zasadach solidarnościowych, jak: organizacje pozarządowe, organizacje wolontariatu, spółdzielnie socjalne, fundacje bankowe, stowarzyszenia awansu społecznego, przedsiębiorstwa społeczne. Od 2006 roku we Włoszech definicja przedsiębiorstwa społecznego jest uregulowana prawnie.

Akty prawne regulujące sektor ekonomii i przedsiębiorczości społecznej przyjęte już zostały m. in. w takich państwach, jak: Hiszpania, Belgia (region Walonia), Grecja, Finlandia, Litwa, Słowenia, Portugalia, Rumunia.

Wsparcie ze strony państwa dla przedsiębiorstw społecznych wynika z uznania ich roli w realizacji polityk publicznych, w szczególności jako instrumentu aktywizacji i integracji społeczno-zawodowej osób zagrożonych marginalizacją społeczną oraz instrumentu pobudzającego i wspierającego rozwój społeczności lokalnych.

Wsparcie to – przewidziane w wyżej wymienionych strategiach i programach - może okazać się w dużej mierze nieskuteczne i nieefektywne wobec braku prawnej definicji odbiorców tego wsparcia.

Z drugiej strony brak jednolitej, prawnej definicji przedsiębiorstwa społecznego utrudnia obywatelom tworzenie przedsiębiorstw społecznych, a także wykorzystanie możliwości spójnego rozwoju przedsiębiorczości społecznej w ramach różnorodnych form prawnych. Regulacja prawna określająca status przedsiębiorstwa społecznego umożliwi poddanie prawnemu, publicznemu i społecznemu nadzorowi żywiołowo i spontanicznie rozwijającego się dotychczas sektora przedsiębiorczości społecznej i umożliwi określenie powszechnych zasad jego funkcjonowania.

Ustawa umożliwi przedsiębiorcom zarejestrowanym w KRS uzyskanie statusu przedsiębiorstwa społecznego, a tym samym korzystania z unijnych i krajowych instrumentów prawnych i finansowych, o ile jednocześnie:

- co najmniej 50% zatrudnionych stanowią osoby zagrożone wykluczeniem społecznym (bezrobotni, niepełnosprawni, niepracująca młodzież) lub 30%, jeżeli realizują określone usługi społeczne w interesie ogólnym (np. usługi dla rodzin, dzieci i osób zależnych);
- uzyskany zysk przeznaczają na akumulację kapitału w przedsiębiorstwie i jego stały rozwój oraz działania użyteczności publicznej;
- tworzą system konsultowania swoich działań z pracownikami oraz interesariuszami przedsiębiorstwa oraz stosują ograniczenia w poziomie przeciętnych wynagrodzeń.

Kryteria uzyskiwania statusu przedsiębiorstwa społecznego zostały określone stosunkowo jednoznacznie i w pełni odpowiadają obecnym sposobom definiowania przedsiębiorstw społecznych przez Komisję Europejską i krajowe środowiska związane z ekonomią społeczną. Jednocześnie to rozwiązanie umożliwia niemal każdemu podmiotowi prawnemu prowadzącemu działalność gospodarczą uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego. Pozwoli to z jednej strony na rozwój przedsiębiorczości społecznej, z drugiej określi podstawowe ramy tego rozwoju i podda je kontroli ze strony organów administracji publicznej i sądu.

Konieczność stworzenia definicji prawnej wynika z potrzeby skoncentrowania działań polityk publicznych na tych przedsiębiorstwach, które realizują zadania w zakresie zatrudnienia i integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub świadczą usługi społeczne na rzecz interesu ogólnego (SSGI), łącząc je z celami prozatrudnieniowymi. Brak takiej regulacji spowoduje rozproszenie, a w konsekwencji nieefektywne wykorzystanie środków publicznych (Funduszu Pracy, PFRON, środki z budżetu UE).

Zamierzenia projektodawcy wskazują na możliwość utworzenia co najmniej 35 tys. nowych trwałych miejsc pracy, zwłaszcza w obszarach usług społecznych, w tym miejsc pracy dla absolwentów, jak i osób 50+. Przy efekcie mnożnikowym efekt zatrudnieniowy do 2020 roku może nawet wynieść do 100 tys. miejsc pracy.

Brak ustawy będzie poważnie utrudniał realizację założonych rezultatów zatrudnieniowych, a w konsekwencji obniżenie skuteczności i efektywności łączenia i wydatkowania środków krajowych oraz środków unijnych, co z kolei spowodować może zastrzeżenia ze strony Komisji Europejskiej.

Brak ustawy ogranicza także możliwości rozwoju współpracy przedsiębiorstw społecznych z biznesem i podmiotami publicznymi, w szczególności samorządami lokalnymi, dla których przedsiębiorstwa społeczne

mogą być istotnym partnerem w działaniach na rzecz aktywizacji i integracji społeczno-zawodowej i rozwoju lokalnego.

Określenie statusu przedsiębiorstwa społecznego umożliwi również:

- korzystanie przez te podmioty z instrumentów finansowych zwrotnych przewidzianych przyjętymi już przez Radę Ministrów programami operacyjnymi (m.in. PO WER), jak również z instrumentów o charakterze europejskim;
- wykorzystanie nowych instrumentów w obszarze zamówień publicznych przewidzianych w projekcie Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zamówień publicznych COM (2011) 896, które wprowadzane będą od 2014 roku;
- kreowanie postaw i zachowań przedsiębiorczych u osób, które do tej pory wykazywały postawę roszczeniową wobec służb społecznych oraz ekonomizację sektora organizacji pozarządowych, których potencjał jako pracodawców nie jest obecnie wystarczająco wykorzystany.

Ustawa ma na celu zmniejszenie obciążeń publicznych na świadczenia pomocy społecznej i świadczenia rynku pracy oraz wzrost dochodów budżetowych wynikających z podjęcia zatrudnienia przez osoby bezrobotne i nieaktywne zawodowo. Łączne skutki netto dla budżetu państwa powinny przynieść wzrost dochodów od ok. 38 do 260 mln zł do 2020 roku. Ustawa jednocześnie służy odbudowie kapitału społecznego w skali mikro, jak i podniesieniu jakości działań całych wspólnot samorządowych.

Ustawa przewiduje następujące uprawnienia dla przedsiębiorstw społecznych:

1. W odniesieniu do zamówień poniżej progów wskazanych w Prawie zamówień publicznych, jednostka sektora finansów publicznych, podejmując decyzję o zakupie towarów lub usług niepodlegających przepisom o zamówieniach publicznych, będzie mogła ograniczyć zakres potencjalnych dostawców tych towarów lub usług do przedsiębiorstw społecznych (zgodnie projektami dyrektyw unijnych w tym zakresie).

2. Przedsiębiorstwo społeczne będzie mogło korzystać ze świadczeń wolontariuszy, nawet jeżeli nie należy do katalogu podmiotów, które obecnie mogą zawierać porozumienia z wolontariuszami.

3. Przedsiębiorstwo społeczne będzie uprawnione m.in. do zwolnienia z wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na zasadach określonych w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, jak również do zwolnienia od obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy za zatrudnionych pracowników o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

4. W stosunku do zatrudnionych w przedsiębiorstwie społecznym osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, część wynagrodzenia odpowiadająca składce należnej od zatrudnionego na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe oraz część kosztów osobowych pracodawcy odpowiadająca składce na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego, na podstawie umowy zawartej między starostą właściwym dla siedziby przedsiębiorstwa społecznego, a tym przedsiębiorstwem, będzie podlegać finansowaniu ze środków Funduszu Pracy w pełnej wysokości przez okres 24 miesięcy od dnia zatrudnienia oraz w połowie wysokości przez kolejne 12 miesięcy, do wysokości odpowiadającej miesięcznie wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia.

Rola administracji publicznej we wspieraniu przedsiębiorstw społecznych i ekonomii społecznej.

Założenia do projektu przewidują, że władze publiczne będą dysponować instrumentami wsparcia całego środowiska podmiotów ekonomii społecznej (nie tylko zatem przedsiębiorstw społecznych) w szczególności zaś w postaci:

- 1) polityki publicznej realizowanej na podstawie programu rozwoju, oraz programów wojewódzkich, o których mowa w przepisach o zasadach wspierania polityki rozwoju;
- 2) dostarczania bezpłatnych, dostępnych i dobrej jakości usług wspierających rozwój lokalny,
- 3) tworzenia nowych inicjatyw w zakresie ekonomii społecznej oraz usług wspierających rozwój przedsiębiorstw społecznych;
- 4) umożliwienia dostępu do środków finansowych na tworzenie nowych miejsc pracy na zasadach określonych w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- 5) umożliwienia dostępu do pożyczek, kredytów i poręczeń na prowadzenie działalności gospodarczej lub odpłatnej działalności pożytku publicznego.

Spośród organów administracji publicznej ustawa szczególną rolę przyznaje samorządowi województwa. Będzie na nim ciążył obowiązek zapewnienia realizacji zadań publicznych, polegających na dostarczaniu na rzecz podmiotów ekonomii społecznej łącznie pakietu następujących bezpłatnych usług:

- 1) inicjowania i rozwoju partnerstw na rzecz rozwoju ekonomii społecznej;
- 2) indywidualnych i grupowych usług doradczych, szkoleniowych dla osób fizycznych i prawnych mających na celu ułatwienie podejmowania przez te osoby działalności w sferze ekonomii społecznej, w szczególności tworzenia nowych podmiotów ekonomii społecznej oraz przekształcania istniejących jednostek organizacyjnych w podmioty ekonomii społecznej;
- 3) wspierania rozwoju działalności gospodarczej podmiotów ekonomii społecznej w szczególności przez dostarczanie usług doradztwa prawnego, biznesowego i finansowego.

Samorząd województwa określać będzie sposób dostarczania usług w programie wojewódzkim, o którym mowa w przepisach o samorządzie województwa, mając na uwadze potrzebę zapewnienia równego na terenie całego województwa dostępu do tych usług.

Świadczenie pakietów usług finansowane będzie co do zasady ze środków budżetu samorządu województwa, lecz będzie mogło być również współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Fakultatywnie ww. usługi będą mogły być także finansowane lub dofinansowane ze środków budżetu państwa lub innych jednostek samorządu terytorialnego.

Podmioty ekonomii społecznej uprawnione będą do preferencyjnie oprocentowanych pożyczek i poręczeń z Funduszu Przedsiębiorczości Społecznej utworzonego w Banku Gospodarstwa Krajowego, ze środków z budżetu Unii Europejskiej oraz innych środków publicznych. Działania w zakresie pożyczek i poręczeń realizowane są na podstawie programu rozwoju, o którym mowa w przepisach o zasadach wspierania polityki rozwoju.

Projektowana zmiana nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

ZASTĘPCA SZEFA
KANCELARII SEJMU

Adam Podgórski

GMS-UP-173-150/15

Warszawa, dnia 18 czerwca 2015 r.

Pani

Henryka Bochniarz

Prezydent Konfederacji Lewiatan

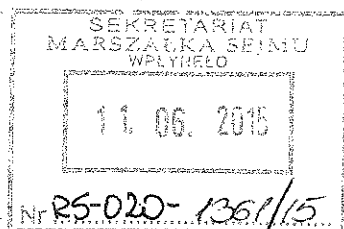
Szanowna Pani Prezydent

Z upoważnienia Marszałka Sejmu, uprzejmie przekazuję - w trybie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 1991 r. Nr 55, poz. 235 z późn. zm.) - poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Paweł Suski), z prośbą o wyrażenie opinii.

Z poważaniem

Warszawa, dnia 24 kwietnia 2015 r.

**Pan
Radosław Sikorski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Dear Mr. Marshal!

Na podstawie art. 118 ust.1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. i na podstawie art. 32 ust. 2 Uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej (j.t. M.P. z 2012 r. poz. 32) niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz niektórych innych ustaw.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Pawła Suskiego.

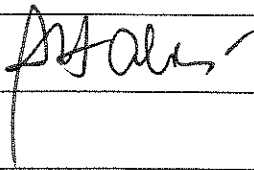
*Z poważaniem,
Pawł Suski*

**Lista Posłów popierających projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie
zwierząt oraz zmianie niektórych innych ustaw**

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
1.	Achinger	Elżbieta	
2.	Arkit	Tadeusz	
3.	Arłukowicz	Bartosz	
4.	Arndt	Paweł	
5.	Augustyn	Urszula	
6.	Aziewicz	Tadeusz	
7.	Biernacki	Marek	
8.	Biernat	Andrzej	
9.	Blanik	Leszek	
10.	Bobowska	Joanna	
11.	Borowczak	Jerzy	
12.	Brejza	Krzysztof	
13.	Brzezinka	Jacek	
14.	Bublewicz	Beata	
15.	Budka	Borys	
16.	Budnik	Jerzy	
17.	Bukiewicz	Bożenna	
18.	Butryn	Renata	

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
19.	Charłampowicz	Jarosław	
20.	Chmielewski	Stanisław	
21.	Cichoń	Janusz	
22.	Ciemniak	Grażyna	
23.	Cieśliński	Piotr	
24.	Cycoń	Marian	
25.	Czaplicka	Barbara	
26.	Czechyra	Czesław	
27.	Czernow	Zofia	
28.	Czerwiński	Andrzej	
29.	Czeszejko – Sochacka	Ewa	
30.	Dąbrowska	Alicja	
31.	Drozd	Ewa	
32.	Dunin	Artur	
33.	Durka	Zenon	
34.	Dzięcioł	Janusz	
35.	Dzikowski	Waldy	
36.	Fabisiak	Joanna	
37.	Fedorowicz	Jerzy	
38.	Fiedler	Arkady	

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
39.	Gadowski	Krzysztof	
40.	Gałązewski	Andrzej	
41.	Gapińska	Elżbieta	
42.	Gawłowski	Stanisław	
43.	Gądek	Lidia	
44.	Gąsior-Marek	Magdalena	
45.	Gelert	Elżbieta	
46.	Gierada	Artur	
47.	Gluza	Czesław	
48.	Głogowski	Tomasz	
49.	Grabarczyk	Cezary	
50.	Grad	Mariusz	
51.	Grupiński	Rafał	
52.	Gut-Mostowy	Andrzej	
53.	Guzowska	Iwona	
54.	Halicki	Andrzej	
55.	Hall	Katarzyna	
56.	Hanajczyk	Agnieszka	
57.	Henczyca	Bożena	
58.	Hok	Marek	
59.	Hoppe	Teresa	

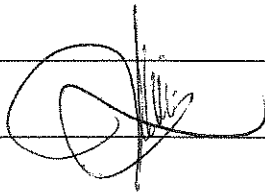
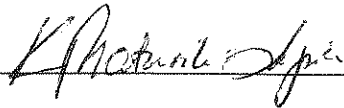
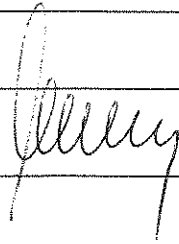

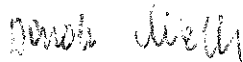
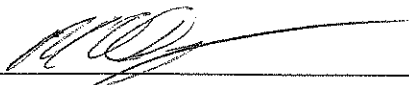
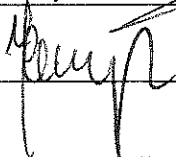
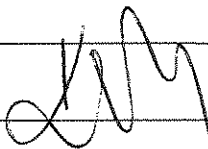
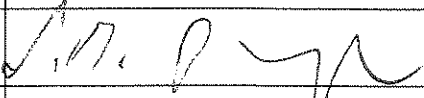

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
60.	Huskowski	Stanisław	
61.	Jagła	Robert	
62.	Janik	Renata	
63.	Janyska	Maria	
64.	Jarmuziewicz	Tadeusz	
65.	Jaros	Michał	
66.	Jastrzębski	Leszek	
67.	Kaczor	Roman	
68.	Kamińska	Bożena	
69.	Kania	Andrzej	
70.	Karpiński	Grzegorz	
71.	Karpiński	Włodzimierz	
72.	Kaźmierczak	Jan	
73.	Kidawa-Błońska	Małgorzata	
74.	Kierwiński	Marcin	
75.	Kluzik- Rostkowska	Joanna	
76.	Kłósin	Krystyna	
77.	Kochan	Magdalena	
78.	Kolenda-Łabuś	Brygida	
79.	Kołacz- Leszczyńska	Agnieszka	

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
80.	Kołodziej	Ewa	
81.	Konwiński	Zbigniew	
82.	Kopacz	Ewa	
83.	Kopaczewska	Domicela	
84.	Korzeniowski	Leszek	
85.	Kosecki	Roman	
86.	Kowalski	Sławomir	
87.	Kozaczyński	Jacek	
88.	Kozdroń	Jerzy	
89.	Kozłowska	Iwona	
90.	Koźlakiewicz	Mirosław	
91.	Krajewska	Ligia	
92.	Kropiwnicki	Robert	
93.	Królikowska- Kińska	Elżbieta	
94.	Kryztofiak	Przemysław	
95.	Krzakała	Marek	
96.	Kucharski	Cezary	
97.	Kulas	Jan	
98.	Kulesza	Tomasz	
99.	Lamczyk	Stanisław	

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
100.	Lassota	Józef	
101.	Lenz	Tomasz	
102.	Leszczyna	Izabela	
103.	Litwiński	Arkadiusz	
104.	Łapiński	Marek	
105.	Ławrynowicz	Zofia	
106.	Maciaszek	Robert	
107.	Małeck-Libera	Beata	
108.	Marczułajtis-Walczak	Jagna	
109.	Matusik-Lipiec	Katarzyna	
110.	Mężydło	Antoni	
111.	Miller	Rajmund	
112.	Młyńczak	Aldona	
113.	Mroczek	Czesław	
114.	Mrzygłocka	Izabela Katarzyna	
115.	Mucha	Joanna	
116.	Munyama	Killion Munzele	
117.	Naguszewski	Tadeusz	
118.	Nemś	Anna	
119.	Neumann	Sławomir	

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
120.	Niedziela	Dorota	
121.	Niemczyk	Małgorzata	
122.	Niesiołowski	Stefan	
123.	Nowak	Tomasz	
124.	Nykiel	Mirosława	
125.	Okła-Drewnowicz	Marzena	
126.	Okragły	Janina	
127.	Olechowska	Alicja	
128.	Olszewski	Paweł	
129.	Orzechowski	Andrzej	
130.	Orzechowski	Maciej	
131.	Oświęcimski	Konstanty	
132.	Pacelt	Zbigniew	
133.	Pahl	Witold	
134.	Papke	Paweł	
135.	Pępek	Małgorzata	
136.	Piechota	Sławomir	
137.	Pierzchała	Elżbieta	
138.	Pietraszewska	Danuta	
139.	Pietrzczyk	Lucjan	
140.	Pięta	Jarosław	

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
141.	Piotrowska	Teresa	
142.	Plocke	Kazimierz	
143.	Pluta	Mirosław	
144.	Pomaska	Agnieszka	
145.	Raczkowski	Damian	
146.	Radziszewska	Elżbieta	
147.	Raniewicz	Grzegorz	
148.	Raś	Ireneusz	
149.	Rozpondek	Halina	
150.	Rusinowska	Beata	
151.	Rutkowska	Dorota	
152.	Rutnicki	Jakub	
153.	Rynasiewicz	Zbigniew	
154.	Rzasa	Marek	
155.	Rzymelka	Jan	
156.	Schetyna	Grzegorz	
157.	Sibińska	Krystyna	
158.	Siedlaczek	Henryk	
159.	Sikorski	Radosław	
160.	Skowrońska	Krystyna	
161.	Sławiak	Bożena	

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
162.	Sługocki	Waldemar	
163.	Sosna	Aleksander	
164.	Stachowicz	Katarzyna	
165.	Staroń	Lidia	
166.	Stuligrosz	Michał	
167.	Suchowiejko	Wiesław	
168.	Suski	Paweł	
169.	Sycz	Miron	
170.	Szczerba	Michał	
171.	Sztołcman	Grzegorz	
172.	Szumilas	Krystyna	
173.	Szydłowska	Bożena	
174.	Szymański	Tomasz	
175.	Śledzińska- Katarasińska	Iwona	
176.	Święcicki	Marcin	
177.	Świło	Teresa	
178.	Tomański	Piotr	
179.	Tomaszak – Zesiuk	Irena	
180.	Tomaszewski	Jan	
181.	Tomczak	Jacek	

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
182.	Tomczyk	Cezary	
183.	Tomczykiewicz	Tomasz	
184.	Trybuś-Cieślar	Aleksandra	
185.	Tusk	Łukasz	
186.	Tyszkiewicz	Robert	
187.	Van der Coghen	Piotr	
188.	Vincent-Rostowski	Jan	
189.	Wardzała	Robert	
190.	Wielichowska	Monika	
191.	Witczak	Mariusz	
192.	Wojnarowski	Norbert	
193.	Wolak	Ewa	
194.	Woźniak	Małgorzata	
195.	Wójcik	Marek	
196.	Zakrzewska	Jadwiga	
197.	Zaremba	Renata	
198.	Zawadzki	Ryszard	
199.	Zieliński	Maciej	
200.	Ziemniak	Wojciech	
201.	Żmijan	Stanisław	

**Platforma
Obywatelska**

| Klub Parlamentarny

Klub Parlamentarny
Platforma Obywatelska
Ul. Wiejska 4/6/8
00 – 902 Warszawa
tel. 22/694 2636
fax 22/694 1051
e-mail: kp-po@kluby.sejm.pl

L.p.	Nazwisko	Imię	Podpis
202.	Żmuda- Trzebiatowska	Ewa	

**Ustawa
z dnia**

zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz zmianie niektórych innych ustaw

Art. 1. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2013 r., poz. 856), wprowadza się następujące zmiany:

1). w art. 4:

a). uchyla się pkt 9,

b). pkt 20 otrzymuje brzmienie:

„20). zwierzętach wykorzystywanych do celów specjalnych” – rozumie się przez to zwierzęta, których profesjonalna tresura oraz używanie odbywa się na podstawie odrębnych przepisów, regulujących szczegółowe zasady działania jednostek Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Straży Granicznej i innych formacji podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, Służby Więziennej, służb kontroli celnej, ratownictwa oraz regulujących zasady szkolenia i wykorzystania psów – przewodników osób ociemniałych;”

c). uchyla się pkt 25,

d). w pkt 25 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 26, 27, 28, 29 i 30 w brzmieniu:

„26) psie rasowym – rozumie się przez to psa o odpowiednim dla rasy fenotypie oraz posiadającego co najmniej pięciopokoleniowy rodowód, który określa genotyp psa, zarejestrowany w Fédération Cynologique Internationale (FCI) lub Alianz Canine Worldwide (ACW);”

„27) kocie rasowym – rozumie się przez to kota o odpowiednim dla rasy fenotypie oraz posiadającego co najmniej czteropokoleniowy rodowód, który określa genotyp kota, zarejestrowanym w World Cat Federation (WCF), Fédération Internationale Féline (FIFe), The International Cat Association (TICA) lub Felinefederation Europe (FFE);”

„28) kocie wolnobytującym – rozumie się przez to kota bytującego w środowisku człowieka, będącego stałym elementem ekosystemu, żyjącego niezależnie od człowieka lub przy jego wsparciu, urodzonego na wolności;”

„29) oznakowaniu – rozumie się przez to oznaczenie psa lub kota w sposób trwały urządzeniem elektronicznym (mikrochipem) zawierającym odnośnik do danych znajdujących się w centralnym rejestrze zwierząt oznakowanych;”

„30) kojcu – rozumie się przez to budowlę znajdującą się poza pomieszczeniem mieszkalnym, uniemożliwiającą wydostanie się zwierzęcia poza teren prywatny, posiadająca utwardzone podłoże, co najmniej częściowo zadaszoną z dostępem światła dziennego”.

2). w art. 6 ust. 2 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Przez znęcanie się nad zwierzętami należy rozumieć zadawanie albo dopuszczanie do zadawania bólu lub cierpień, a w szczególności.”

a). pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) utrzymywanie zwierząt w niewłaściwych warunkach bytowania, w tym utrzymywanie ich w stanie rażącego zaniedbania lub niechlujstwa, bądź w pomieszczeniach albo klatkach uniemożliwiających im zachowanie naturalnej pozycji lub realizację naturalnych zachowań zwierzęcia”;

b). pkt 18 otrzymuje brzmienie:

„18) transport żywych ryb lub ich przetrzymywanie bez dostatecznej ilości wody umożliwiającej oddychanie”

c) w ust. 2 w pkt 19 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 20, 21 i 22 w brzmieniu:

„20) utrzymywanie zwierzęcia bez pomieszczenia chroniącego go przed zimnem, upałami lub opadami atmosferycznymi;”

„21) zaniechanie podjęcia lub kontynuowania leczenia zwierzęcia, w przypadku stanu lub choroby, które powodują ból lub cierpienie lub prowadzą, albo mogą prowadzić do jego śmierci;”

„22) montowanie na elementach budynków urządzeń mogących powodować zranienie lub okaleczenie ptaków, w szczególności kolców lub drutów”.

3). w art. 7:

a). ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zwierzę traktowane w sposób określony w art. 6 ust. 2 może być czasowo odebrane właścicielowi lub opiekunowi na podstawie decyzji wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce pobytu zwierzęcia i przekazane:

1) schronisku dla zwierząt bezdomnych lub organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, jeżeli jest to zwierzę domowe lub laboratoryjne, lub

2) gospodarstwu rolnemu wskazanemu przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) lub organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, jeżeli jest to zwierzę gospodarskie, lub

3) ogrodowi zoologicznemu, organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt lub schronisku dla zwierząt bezdomnych, jeżeli jest to zwierzę wykorzystywane do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych lub utrzymywane w ogrodach zoologicznych”.

b) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Decyzja, o której mowa w ust. 1, podejmowana jest z urzędu lub na wniosek po uzyskaniu informacji od Policji, straży gminnej, lekarza weterynarii lub upoważnionego przedstawiciela organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.”,

c) ust. 1c otrzymuje brzmienie:

„1c. W przypadku braku zgody, o której mowa w ust. 1b, lub wystąpienia innych okoliczności uniemożliwiających przekazanie zwierzęcia podmiotom, o których mowa w ust.1, zwierzę może zostać przekazane innej osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej albo osobie fizycznej, która zapewni mu właściwą opiekę”.

d) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, przysługuje prawo wniesienia odwołania do samorządowego kolegium odwoławczego w terminie 7 dni od daty doręczenia decyzji. Samorządowe kolegium odwoławcze rozpoznaje odwołanie w terminie 7 dni”.

e) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3 a. W przypadku wskazanym w ustępie 3, na żądanie upoważnionego przedstawiciela organizacji społecznej, policja lub straż gminna zapewnia asystę przy odbiorze zwierzęcia. Policji, straży gminnej lub przedstawicielowi organizacji społecznej w asyście policji lub straży gminnej, przysługuje prawo wejścia na teren prywatnej posesji bez zgody lub pomimo sprzeciwu jej właściciela”.

f). ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Do należności z tytułu kosztów określonych w ust. 4 stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Koszty utrzymania zwierzęcia do czasu egzekucji należności pieniężnych od dotychczasowego właściciela lub opiekuna pokrywa gmina.”

4). W art. 9 uchyla się ust.1;

5). Art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„art.9 ust.2. Jediną formą ograniczenia ruchu zwierzęcia domowego na terenie prywatnym jest kojec.”

6). po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Zwierzę domowe utrzymywane w kojcu musi mieć zapewniony dostęp do pokarmu i wody pitnej oraz budy lub pomieszczenia chroniącego przed zimnem, upałami lub opadami atmosferycznymi.”

7). Uchyla się art. 10

8) w art. 10a:

a). w ust. 1:

- pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) sprzedaży zwierząt domowych na targowiskach, targach i giełdach;”,

- pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) sprzedaży psów i kotów poza miejscami ich chowu lub hodowli.”,

b). ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Zakaz, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy hodowli psów rasowych lub kotów rasowych”;

9). Po art. 10 b dodaje się art. 10 c w brzmieniu:

„10c. 1. Zabrania się uczestnictwa w wystawach kynologicznych psów poddanych zabiegowi przycinania uszu lub ogona (kopiowania).

2. Odpowiedzialności z tytułu naruszenia zakazu, o którym mowa w ust.1, podlega właściciel lub opiekun psa.

3. Zakaz, o którym mowa w ust.1 obowiązuje niezależnie od miejsca urodzenia psa oraz od daty wykonania zabiegu przycinania uszu lub ogona (kopiowania)”.

10). w art. 11:

a). ust.1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gmin i odbywa się wyłącznie na podstawie uchwały rady gminy, podejmowanej raz na dwa lata, o której mowa w art. 11a.”,

b). ust.3 otrzymuje brzmienie:

„3. Organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, mogą zapewniać bezdomnym zwierzętom opiekę lub prowadzić schroniska dla zwierząt, w porozumieniu z właściwymi organami samorządu terytorialnego”.

11). w art. 11a:

a). w ust. 2 - zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„Program, o którym mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności:”,

- pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt wraz ze wskazaniem minimalnej stawki dziennej przeznaczonej na utrzymanie zwierzęcia w schronisku”

- pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) opiekę nad wolnobytuującymi kotami, w tym ich dokarmianie oraz sterylizację albo kastrację, po których następuje powrót do naturalnego środowiska;

- pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wyłapywanie bezdomnych zwierząt”;

- pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt wyłapanych na terenie gminy”;

- pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) zapewnienie miejsca w gospodarstwie rolnym dla zwierząt gospodarskich”;

- pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń losowych w tym drogowych z udziałem zwierząt domowych, gospodarskich lub dzikich, w których odnoszą one obrażenia”

- po pkt 8 stawia się średnik i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) plan oznakowania psów w gminie.”

b). ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Program, o którym mowa w ust. 1, może obejmować plan oznakowania kotów w gminie”

c). ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Realizacja zadań, o których mowa w ust. 2 pkt. 3-6, może zostać powierzona podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt lub organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt”.

d). ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Projekt programu, o którym mowa w ust. 1, wójt (burmistrz, prezydent miasta) najpóźniej do dnia 1 stycznia przekazuje do zaopiniowania:

1. właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii;
2. organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze gminy, powiatu lub województwa;
3. dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze gminy, powiatu lub województwa”.
4. właściwemu regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska;”

e). ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Podmioty, o których mowa w ust. 7, w terminie 21 dni od dnia otrzymania projektu programu, o którym mowa w ust. 1, wydają opinie o projekcie. Opinia powiatowego lekarza weterynarii jest wiążąca. Niewydane opinii w tym terminie uznaje się za akceptację przesłanego programu”.

f). po ust. 8 dodaje się ust. 9 i 10 w brzmieniu:

„9. Gmina informuje właściwego powiatowego lekarza weterynarii, raz w roku, nie później niż do 31. grudnia, o:

1. podmiotach, z którymi podpisane są umowy na wyłapywanie i pobyt w schronisku dla zwierząt, gospodarstwie rolnym oraz o organizacjach społecznych, o których mowa w ust. 4;
2. liczbie zwierząt wyłapanych i miejscach, do których zostały przekazane;
3. liczbie zwierząt przekazanych do adopcji, padłych i uśpionych;
4. liczbie zwierząt, biorących udział w zdarzeniach losowych, w tym drogowych, w których odniosły one obrażenia, poddanych opiece weterynaryjnej”.

„10. Powiatowy lekarz weterynarii, do dnia 31. stycznia każdego roku, przekazuje za pośrednictwem wojewódzkiego lekarza weterynarii, Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, informację, o której mowa w ust.9 pkt.4, w zakresie zwierząt należących do gatunków dziko występujących, objętych ochroną gatunkową, na podstawie przepisów o ochronie przyrody;”

12). Po art. 11a dodaje się art.11b w brzmieniu:

„11b. 1. Wykonując program, o którym mowa w art.11 ust.1, gmina ma obowiązek:

1. zawarcia odrębnych umów na wyłapywanie bezdomnych zwierząt oraz na ich utrzymywanie w schronisku;
  2. wyłapania każdego zgłoszonego bezdomnego zwierzęcia;
  3. prowadzenia ewidencji zwierząt wyłapanych na terenie gminy obejmującej w szczególności: nr mikrochipa zwierzęcia, jego fotografię, inne dane służące identyfikacji zwierzęcia takie jak wiek, płeć, maść, wielkość, datę wyłapania zwierzęcia, datę umieszczenia zwierzęcia w schronisku, datę adopcji wraz z kserokopią dokumentacji adopcyjnej, datę zgonu zwierzęcia wraz z kserokopią zaświadczenia lekarskiego o zgonie zwierzęcia;
  4. uiszczania stawki dziennej za utrzymywanie zwierząt w schronisku;
  5. oznakowania psa lub kota w ciągu doby po jego wyłapaniu;
  6. sterylizację lub kastrację psa lub kota w ciągu 3 dni po odbytej kwarantannie, a jeżeli stan zdrowia zwierzęcia na to nie pozwala – niezwłocznie po ustąpieniu tych przyczyn;
  7. kontrolę warunków bytowych zwierząt w schronisku oraz weryfikację dokumentacji znajdującej się w schronisku z ewidencją, o której mowa w pkt 2, co najmniej raz na kwartał.
2. Organem odpowiedzialnym za wykonanie obowiązku o którym mowa w ust.1 jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta.

13). Po art. 11b dodaje się rozdział 2a, któremu nadaje się tytuł:
„Rozdział 2a. Oznakowanie”

14). W rozdziale 2a dodaje się art. 11c i 11d w brzmieniu:

„Art.11c. 1. Psy na obszarze całego kraju podlegają obowiązkowemu oznakowaniu.

2. Oznakowania psa dokonują lekarze weterynarii lub osoba, która posiada tytuł technika weterynarii świadczący usługi weterynaryjne w ramach działalności zakładu leczniczego dla zwierząt.

3. Psy poddane oznakowaniu podlegają wpisowi do rejestru prowadzonego przez lekarzy weterynarii, o którym mowa w art. 11d. Po przeprowadzeniu oznakowania posiadaczowi psa wydaje się zaświadczenie lub dokonuje się wpisu w dokumencie identyfikacyjnym zwierzęcia.

4. Koszty oznakowania, o którym mowa w ust.1 ponosi posiadacz psa.

Art.11d. 1. Tworzy się centralny rejestr zwierząt oznakowanych, o których mowa w art. 11c ust. 3.

2. Lekarz weterynarii, o którym mowa w art.11c ust.2 , przekazuje do rejestru, o którym mowa w ust.1 informację o oznakowaniu zwierzęcia zawierającą następujące dane:

- 1) imię i nazwisko, kod pocztowy i miejsce zamieszkania posiadacza zwierząt;
- 2) gatunek, rasę i płęć zwierzęcia;
- 3) numer mikroczipa;
- 4) datę implantacji mikroczipa;
- 5) miejsce implantacji mikroczipa.

3. Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna prowadzi centralny rejestr zwierząt oznakowanych jako składową centralnego rejestru wydanych paszportów, o którym mowa w art. 24 ust.3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213 poz.1342 ze zm.)

4. Centralny rejestr zwierząt oznakowanych jest udostępniany organom Inspekcji Weterynaryjnej, organom samorządu gminnego, Policji, straży gminnej lub upoważnionemu przedstawicielowi organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt w celu realizacji zadań, o których mowa w niniejszej ustawie.

5. 1) Koszty związane z:

- a) administrowaniem i utrzymywaniem serwerów,
  - b) przygotowywaniem i aktualizowaniem oprogramowania komputerowego oraz materiałów pomocniczych, związanych z korzystaniem z tego oprogramowania
- są pokrywane z opłat pobieranych od posiadaczy zwierząt za oznakowanie oraz z opłat pobieranych za udostępnianie danych, z rejestru, o którym mowa w art. 11d.

2) Koszty związane z bieżącą eksploatacją systemów informatycznych są pokrywane z budżetu Krajowej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej.

6. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi w drodze rozporządzenia:

- a).sposób prowadzenia rejestru , o którym mowa w art. 11d, zakres gromadzonych i udostępnianych informacji, tryb wprowadzania danych i nieodpłatnego oraz odpłatnego udostępniania danych poszczególnym osobom fizycznym i prawnym, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w art. 11d ust.4,
- b). wysokość opłaty ponoszonej przez posiadacza zwierzęcia za oznakowanie zwierzęcia,
- c). wysokość opłaty za udostępnienie danych z rejestru, o którym mowa w art. 11d,

d). wysokość wynagrodzenia dla lekarza weterynarii za oznakowanie zwierzęcia oraz za wprowadzenie danych o zwierzęciu do rejestru.”

15). po art. 14 dodaje się art. 14a w brzmieniu:

„Art. 14a. 1. Powiatowy lekarz weterynarii w przypadku stwierdzenia, że podmiot utrzymujący zwierzęta gospodarskie narusza przepisy dotyczące dobrostanu zwierząt gospodarskich, stosuje odpowiednio środki zaradcze określone w art. 54 rozporządzeniu (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt.

2. Decyzjom o zastosowaniu środków zaradczych, o których mowa w ust.1 powiatowy lekarz weterynarii nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.”

16). art. 15 ust.1 otrzymuje brzmienie:

„15. 1. Warunki występów, treningów i tresury oraz metody postępowania ze zwierzętami wykorzystywanymi do celów widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych nie mogą zagrażać ich życiu lub zdrowiu.

17). w art. 17:

a). ust.1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do tresury i wykorzystania dla celów filmowych mogą być wykorzystywane tylko zwierzęta urodzone i wychowane w niewoli i tylko takie, którym mogą być zapewnione warunki egzystencji stosowne do potrzeb danego gatunku. Zabronione jest wykorzystywanie w celach widowiskowych zwierząt dzikich lub należących do gatunków zwierząt dzikich, urodzonych w niewoli.

b). uchyla się ust. 2 i 4;

c). ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Zabrania się działalności menażerii objazdowych, a także organizowania i prowadzenia występów cyrkowych z udziałem zwierząt oraz podobnych widowisk lub pokazów, związanych z wykorzystywaniem zwierząt w celach rozrywkowych”.

d). uchyla się ust.7

e). ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw kultury określi, w drodze rozporządzenia, minimalne warunki utrzymywania

poszczególnych gatunków zwierząt wykorzystywanych do celów widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych, mając na względzie zapewnienie im właściwej opieki”

18). art.18 ust.1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zwierzęta wykorzystywane do celów widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych mogą być przetrzymywane, hodowane i prezentowane jedynie w stadninach lub w miejscach przeznaczonych dla zwierząt wykorzystywanych do celów specjalnych, pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej”.

19). art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art 25. Prowadzący pojazd mechaniczny, który potrącił zwierzę, obowiązany jest, do zapewnienia mu stosownej pomocy lub zawiadomienia jednej ze służb, o których mowa w art. 33 ust.3”.

20). art. 33a ust.3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„pkt 2) wyłapanie psa i dostarczenie go właścicielowi, a jeżeli ustalenie tej osoby nie jest możliwe dostarczenie do schroniska dla zwierząt organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt; wyłapanie i dostarczenie psa odbywa się na koszt właściciela”.

21). w art. 35:

a). ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kto zabija, uśmierca zwierzę, dokonuje uboju zwierzęcia z naruszeniem przepisów art. 6 ust.1, art. 33 lub art. 34 ust.1-4, albo narusza zakaz określony w art. 16 lub art. 17 ust.5 podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”

b). ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust.1 lub 1a działa ze szczególnym okrucieństwem, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”

c). ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. W razie skazania za przestępstwo określone w ust. 1 lub 1a sąd może orzec, a w razie skazania za przestępstwo określone w ust. 2 sąd orzeka tytułem środka karnego zakaz posiadania zwierząt od roku do lat 10. Sąd może orzec zakaz posiadania zwierząt na zawsze, w razie skazania na karę pozbawienia wolności za przestępstwo określone w ust. 2. Zakaz orzeka się w latach.”

22) w art. 37:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kto narusza nakazy albo zakazy określone w art. 9 ust. 2 i 3, art. 10a ust. 1-3, art. 10 c ust. 1, art. 11 ust. 3, art. 11 b ust. 1, art. 12 ust. 1-6, art. 13 ust. 1, art. 14, art. 15 ust. 1-5, art. 17 ust. 1, 17 ust. 3, 17. ust. 6, art. 18, art. 22 ust. 1, art. 22a, art. 25 lub art. 27 podlega karze aresztu lub grzywny.

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W razie popełnienia wykroczenia, o którym mowa w ust. 1, można orzec nawiązkę w wysokości od 250 zł do 5.000 zł na cel związany z ochroną zwierząt.”

c). po ust. 4 dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. W razie skazania za wykroczenie określone w ust. 1 sąd może orzec tytułem środka karnego przepadek zwierzęcia, jeżeli sprawca jest jego właścicielem lub opiekunem”.

„6. W razie skazania za wykroczenie określone w ust. 1 sąd może orzec tytułem środka karnego zakaz posiadania zwierząt od roku do lat 10; zakaz orzeka się w latach”.

23). uchyla art. 37a

24). po art. 37e dodaje się art. 37f w brzmieniu:

„Art.37f W sprawach o wykroczenia, określonych w art. 37, 37b, 37d, 37e, organizacja społeczna, której statutowym celem jest ochrona zwierząt może samodzielnie wnieść wnioski o ukaranie jako oskarżyciel posiłkowy.

25). po art. 37f dodaje się art. 37g w brzmieniu:

„Art.37g. Kto nie stosuje się do orzeczonego przez sąd zakazu posiadania zwierząt, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”

26). w art. 38:

a). ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„ 1. Sąd przekazuje zawiadomienie o wydanym prawomocnym orzeczeniu o przypadku zwierzęcia na rzecz organizacji społecznej biorącej udział w postępowaniu lub innej organizacji, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.”

b). po ust.1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przekazanie zwierzęcia, o którym mowa w ust. 1 następuje za zgodą organizacji, której zwierzę ma zostać przekazane”.

c). w ust.8 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Koszty utrzymania zwierzęcia do czasu egzekucji należności pieniężnych od skazanego pokrywa jednostka samorządu terytorialnego”.

27) W art. 39 dodaje się ust.2 w brzmieniu:

„2. W przypadkach, o których mowa w ust.1, organizacja społeczna, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt wykonuje prawa pokrzywdzonego, jeżeli złoży oświadczenie. Ograniczenie liczby organizacji społecznych wykonujących prawa pokrzywdzonego jest możliwe wyłącznie wtedy, kiedy jest to konieczne dla zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania.”

28) po art. 39 dodaje się art. 39a w brzmieniu:

„Art. 39a. Organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, mogą wszcząć postępowanie lub wziąć udział w charakterze strony w toczącym się postępowaniu karnym, cywilnym, administracyjnym lub sądowno-administracyjnym, jeżeli zachodzi potrzeba ochrony zwierząt”.

Art. 2. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. 2008 r. Nr 213, poz. 1342, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1). w art. 1:

a). pkt 1 lit. j otrzymuje brzmienie:

„j) prowadzenia schronisk dla zwierząt bezdomnych,”

b). pkt 1 po lit. p dodaje się lit. r w brzmieniu:

„r) wyłapywania zwierząt bezdomnych lub prowadzenia miejsc przetrzymywania bezdomnych psów ”

2). w art. 2 w pkt 44 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 45-47 w brzmieniu:

„45) schronisko dla zwierząt bezdomnych - to każde miejsce przeznaczone do utrzymywania zwierząt bezdomnych, niezależnie od nadanej nazwy, wyłapanych w ramach zadania o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt, , z wyłączeniem miejsc przetrzymywania bezdomnych psów;

46) miejsce przetrzymywania psów bezdomnych – miejsce przeznaczone do utrzymywania nie więcej niż 10 psów bezpośrednio po ich wyłapaniu przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące liczony od dnia ich wyłapania;

47) zwierzę bezdomne – rozumie się przez to zwierzę bezdomne, o którym mowa w przepisach o ochronie zwierząt.”

3). w art. 4 ust. 2 wstęp do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. 2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, w zakresie spełniania wymagań weterynaryjnych jest obowiązany zapewniać wymagania lokalizacyjne, zdrowotne, higieniczne, sanitarne, dobrostanowe, organizacyjne, techniczne lub technologiczne, zabezpieczające przed zagrożeniem epizootycznym, epidemicznym lub zapewniające właściwą jakość produktów, obejmujące w szczególności wymagania dotyczące:”

4). w art. 5:

a). ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. 1. Podjęcie działalności nadzorowanej, o której mowa:

1) w art. 1 pkt 1 lit. a, c-f, h, i, j, l, jest dozwolone po stwierdzeniu przez powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na przewidywane miejsce jej prowadzenia, w drodze decyzji, spełniania wymagań weterynaryjnych określonych dla prowadzenia danego rodzaju działalności;

2) w art. 1 pkt 1 lit. b, g, k, n, p, r, jest dozwolone po uprzednim zgłoszeniu, w formie pisemnej, zamiaru jej prowadzenia powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu ze względu na przewidywane miejsce jej prowadzenia.”

a). w ust. 3 po pkt 3 dodaje się pkt 4 i 5 w brzmieniu:

„4) zezwolenia na prowadzenie schroniska dla zwierząt bezdomnych wydanego na podstawie przepisów o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

5) numer z Krajowego Rejestru Sądowego albo Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, jeżeli został nadany.”

b). ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Powiatowy lekarz weterynarii, po przeprowadzeniu kontroli, wydaje decyzję:

1) stwierdzającą spełnianie wymagań weterynaryjnych, jeżeli wymagania określone dla danego rodzaju działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a, c-f, h, i, j, l, są spełnione;

2) odmawiającą stwierdzenia spełniania wymagań weterynaryjnych, jeżeli wymagania określone dla danego rodzaju działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a, c-f, h, i, j, l, nie są spełnione.”

c). ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Wydając decyzję, o której mowa w ust. 4 pkt 1, powiatowy lekarz weterynarii:

1) stwierdza spełnianie wymagań weterynaryjnych przez poszczególne obiekty budowlane lub miejsca, w których ma być prowadzona działalność nadzorowana, lub osoby wykonujące określone czynności w ramach tej działalności, jeżeli stwierdzenie takie jest wymagane;

2) nadaje weterynaryjny numer identyfikacyjny:

a) podmiotowi lub

b) poszczególnym obiektom budowlanym lub miejscom, w których ma być prowadzona działalność nadzorowana, lub osobom wykonującym określone czynności w ramach tej działalności w przypadku, o którym mowa w pkt 1.

3) określa maksymalną liczbę zwierząt poszczególnych gatunków, które mogą być utrzymywane w schronisku dla zwierząt bezdomnych.

d). ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Powiatowy lekarz weterynarii po otrzymaniu zgłoszenia zamiaru prowadzenia przez podmiot działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. b, g, k, p, r, wydaje decyzję o nadaniu temu podmiotowi weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego. Art. 6 ust. pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) podmioty, które uzyskały decyzję, określoną w art. 5 ust. 4 pkt 1, z wyłączeniem podmiotów prowadzących schroniska dla zwierząt bezdomnych”;

5). art. 7 otrzymuje brzmienie:

„Art. 7. Podmiot prowadzący działalność nadzorowaną, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a-l, n, p, r, informuje, w formie pisemnej, powiatowego lekarza weterynarii o zaprzestaniu prowadzenia określonego rodzaju działalności nadzorowanej, a także o każdej zmianie stanu prawnego lub faktycznego związanego z prowadzeniem tej działalności, w zakresie dotyczącym wymagań weterynaryjnych, w terminie do 7 dni od dnia zaistnienia takiego zdarzenia.”

6). w art. 8 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. 1. Powiatowy lekarz weterynarii w przypadku stwierdzenia, że przy prowadzeniu działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a-n, p, r, są naruszone wymagania weterynaryjne określone dla tej działalności, w zależności od zagrożenia stwarzanego dla zdrowia publicznego lub zdrowia zwierząt, wydaje decyzję:

1) nakazującą usunięcie uchybień w określonym terminie lub

2) nakazującą wstrzymanie działalności do czasu usunięcia uchybień, lub

3) zakazującą umieszczania na rynku lub handlu określonymi zwierzętami będącymi przedmiotem działalności albo zakazującą produkcji, umieszczania na rynku lub handlu określonymi produktami wytwarzanymi przy prowadzeniu tej działalności lub

4) zakazującą przyjmowania nowych zwierząt bezdomnych do schroniska dla zwierząt bezdomnych lub miejsc przetrzymywania wyłapanych bezdomnych psów i kotów, do czasu usunięcia uchybień, lub

5) ograniczającą lub zakazującą wprowadzania do obrotu, przywozu lub wywozu zwierząt.”

7). w art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Powiatowy lekarz weterynarii powiadamia o wydaniu decyzji zakazującej prowadzenia działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a, d-f, h, i, j, l, p za pośrednictwem wojewódzkiego lekarza weterynarii, Głównego Lekarza Weterynarii oraz organ, który wydał zezwolenie, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 4.”

8). po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„9a. 1. Powiatowy lekarz weterynarii wydaje decyzję zakazującą prowadzenia działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a-l, o-r, jeżeli podmiot prowadzi działalność nadzorowaną bez stwierdzenia spełniania wymagań weterynaryjnych albo prowadzi taką działalność bez zgłoszenia zamiaru jej rozpoczęcia.

2. Podmiot, któremu wydano decyzję zakazującą prowadzenia działalności na podstawie art. 9 albo art. 9a, może ponownie wystąpić z wnioskiem o wydanie w takim samym zakresie decyzji, o której mowa w art. 5 ust. 4 albo ust. 9, nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji zakazującej prowadzenia działalności nadzorowanej.

3. Zakaz prowadzenia działalności nadzorowanej dotyczy obszaru powiatu, na którym działalność taka była prowadzona.”

9). W art. 10:

a). ust. 1 pkt 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„1) dla prowadzenia poszczególnych rodzajów działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a-n, p, r w tym może określić:”

b). ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego nadawanego podmiotom prowadzącym działalność nadzorowaną, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a-l, o, p, r, mając na względzie zapewnienie właściwego sprawowania nadzoru nad prowadzeniem danego rodzaju działalności.”

c). ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw rolnictwa może określić, w drodze rozporządzenia:

1) dodatkowe wymagania, jakie powinien spełniać wniosek o stwierdzenie spełniania wymagań weterynaryjnych lub zgłoszenie zamiaru prowadzenia działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a-l, n, p, r oraz w art. 4 ust. 3,

2) szczegółowy sposób dokonywania zgłoszenia zamiaru zaprzestania prowadzenia działalności nadzorowanej, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a-l, n, p, r oraz w art. 4 ust. 3

- mając na względzie zapewnienie prawidłowego sprawowania przez powiatowego lekarza weterynarii nadzoru nad prowadzeniem danego rodzaju działalności nadzorowanej.

10). W art. 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. 1. Powiatowy lekarz weterynarii prowadzi rejestr podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a-l, n, p, r oraz w art. 4 ust. 3, na obszarze jego właściwości.

11). W art. 11 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Powiatowy lekarz weterynarii przekazuje organowi, który wydał zezwolenie, o którym mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 dane zawarte w rejestrze dotyczące schroniska dla zwierząt bezdomnych, a także informacje o każdej zmianie stanu faktycznego lub prawnego ujawnionego w tym rejestrze”

12). Po art. 12a dodaje się rozdział 2a o tytule:

„Podmioty uprawnione do tworzenia lub prowadzenia schronisk dla zwierząt bezdomnych oraz miejsc przetrzymywania psów bezdomnych”

13). W rozdziale 2 a dodaje się art. 12b i 12c w brzmieniu:

„12 b. 1. Schroniska dla zwierząt mogą być tworzone lub prowadzone wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego bądź ich jednostki organizacyjne lub organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, posiadające status organizacji pożytku publicznego.

2. W celu tworzenia lub prowadzenia schronisk dla zwierząt jednostki samorządu terytorialnego bądź ich jednostki organizacyjne mogą zawierać umowy jedynie z organizacjami społecznymi, o których mowa w ust. 1.

12 c. 1. Miejsca przetrzymywania psów bezdomnych mogą być tworzone lub prowadzone wyłącznie przez jednostki samorządu terytorialnego bądź ich jednostki organizacyjne.

2. Jednostkom, o których mowa w ust. 1 zabrania się zawierania umów z innymi podmiotami w celu tworzenia lub prowadzenia miejsc przetrzymywania wyłapanych bezdomnych psów”.

Art. 3. W ustawie z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz.U.z 2013,poz.1226), wprowadza się następujące zmiany:

w art. 9 pkt 2 otrzymuje brzmienie: „zakaz - poza polowaniami i odłowami, płoszenia, chwytania, przetrzymywania, ranienia i zabijania zwierzyny”

Art. 4. W ustawie z dnia 13 września 1996r o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013, poz. 1399) , wprowadza się następujące zmiany:

art. 7 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wylapywania bezdomnych zwierząt”

Art. 5. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627) wprowadza się następujące zmiany:

1). w art. 5 pkt 11 wykreśla się podpunkt a).;

2). art. 73 ust 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zakazy, o których mowa w ust. 1 pkt. 1 i 2, nie dotyczą ogrodów zoologicznych i placówek naukowych prowadzących badania na zwierzętami, a zakazy, o których mowa w ust. 1 pkt 1 nie dotyczą ośrodków rehabilitacji zwierząt.”

3). po art. 128 a dodaje się art.128b w brzmieniu:

„128b. Kto zabija dziko występujące zwierzę kręgowce, lub znęca się nad nim w rozumieniu art. 6 ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt, podlega odpowiedzialności karnej przewidzianej w tej ustawie”.

Art. 6. 1. Podmioty prowadzące w dniu wejścia w życie ustawy działalność nadzorowaną określoną w art. 1 pkt 1 lit. r ustawy wymienionej w art. 2, której prowadzenie zgodnie z dotychczasowymi przepisami nie wymagało zgłoszenia zamiaru jej podjęcia do powiatowego lekarza weterynarii, tracą prawo do jej prowadzenia, jeżeli w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy nie dokonają zgłoszenia zgodnie z jej przepisami.

2. Podmioty prowadzące w dniu wejścia w życie ustawy działalność w zakresie prowadzenia schronisk dla zwierząt bezdomnych, której prowadzenie zgodnie z dotychczasowymi przepisami nie wymagało stwierdzenia spełniania warunków weterynaryjnych, a zgodnie z przepisami ustawy wymaga takiego stwierdzenia, tracą prawo do prowadzenia tej działalności, jeżeli w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy nie złożą, zgodnie z przepisami ustawy, wniosku o dokonanie takiego

stwierdzenia, na podstawie którego zostaną zatwierdzone decyzją powiatowego lekarza weterynarii, jako podmioty prowadzące schronisko dla zwierząt bezdomnych.

3. Z zastrzeżeniem ust. 4, podmioty prowadzące w dniu wejścia w życie ustawy działalność w zakresie prowadzenia schronisk dla zwierząt bezdomnych, obowiązane są dostosować swoją działalność do przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy wymienionej w art. 2, w brzmieniu nadanym ustawą w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ww. przepisów wykonawczych.

4. Minister właściwy do spraw rolnictwa może określić w drodze rozporządzenia, dla podmiotów prowadzących w dniu wejścia w życie ustawy działalność w zakresie prowadzenia schronisk dla zwierząt bezdomnych, dłuższy termin do dostosowania się do nowych wymogów dotyczących infrastruktury określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy wymienionej w art. 2, w brzmieniu nadanym ustawą, mając na względzie zapewnienie ww. podmiotom czasu koniecznego do dostosowania się do nowych wymogów.

5. Termin, o którym mowa w ust. 4 nie może być dłuższy niż 48 miesięcy od dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy wymienionej w art. 2, w brzmieniu nadanym ustawą

6. Wydając decyzję, o której mowa w ust. 2, powiatowy lekarz weterynarii jednocześnie wygasza decyzję o nadaniu weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego.

Art. 7. Do postępowań w sprawie prowadzenia schronisk dla zwierząt, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. Art. 3 ust. 2 i 3 stosuje się.

Art. 8. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy wymienionej w art. 2 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy wymienionej w art. 2, w brzmieniu nadanym ustawą.

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z zastrzeżeniem art. 9, art.11c i art.11d

Art. 10. Art. 9 ust. 2 i 3 ustawy oraz art. 11c i art.11d, o których mowa w art. 1, wchodzi w życie z dniem 01. stycznia 2017 r., art. 17 ust. 1 i 5 ustawy, o których mowa w art. 1 wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Celem projektowanej regulacji jest m.in. wzmocnienie ochrony prawnej zwierząt oraz poprawa ich szeroko rozumianego dobrostanu. Ponadto wprowadzenie kontroli wydatkowania przez jednostki samorządu terytorialnego środków finansowych przeznaczonych na opiekę nad bezdomnymi zwierzętami, w szczególności pod względem ich celowości i ostatecznego przeznaczenia.

Zmiany w ustawie o ochronie zwierząt obejmują m.in.:

1. wprowadzenie obowiązku oznakowania psów i utworzenia centralnego rejestru;
2. rozszerzenie katalogu czynów uznanych za znęcanie się nad zwierzętami;
3. doprecyzowanie obowiązków straży gminnej oraz policji w przypadku konieczności interwencyjnego odbioru zwierzęcia;
4. doprecyzowanie obowiązków gminy w zakresie pokrywania kosztów zapewnienia tymczasowej opieki zwierząt odebranych interwencyjnie;
5. wprowadzenie zakazu utrzymywania psów na łańcuchach;
6. wprowadzenie określenia psa rasowego oraz kota rasowego w celu wyeliminowania istnienia pseudohodowli;
7. doprecyzowanie obowiązków gmin dotyczących realizacji programu opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt;
8. wprowadzenie zakazu wykorzystywania zwierząt w cyrkach;
9. podwyższenie kar za zabicie zwierzęcia lub znęcanie się nad nim;
10. wprowadzenie sankcji za naruszenie zakazu posiadania zwierząt oraz wprowadzenie możliwości dożywotniego zakazu posiadania zwierząt w przypadku skazania sprawcy za zabicie zwierzęcia lub znęcanie się nad nim ze szczególnym okrucieństwem;
11. wzmocnienie uprawnień organizacji społecznych w inicjowaniu i przystępowaniu do postępowań sądowych.

Głównym celem projektowanej nowelizacji jest uszczelnienie systemu finansowania odławiania i opieki nad bezdomnymi zwierzętami przez samorządy.

Obecnie na ten cel co roku przeznaczają się ponad 100 mln. zł. Ustawa o ochronie zwierząt, nakładając na samorządy to zadanie własne, nie precyzuje wystarczająco obowiązków gmin we wspomnianym zakresie, brak konkretnego wyszczególnienia tych obowiązków powoduje, że większość gmin nie realizuje tego zadania właściwie. Doprowadza to do sytuacji, że w polskich schroniskach ginie co czwarty pies, a 80%

środków przeznaczonych na opiekę nad bezdomnymi zwierzętami otrzymują firmy wylapujące, nie sprawując w rzeczywistości żadnej opieki. Cała procedura opieki jest nieefektywna i nie podlega żadnej kontroli ze strony płatników za usługi – czyli samorządów. Poza wymiernymi stratami finansowymi i nieefektywnym rozdysponowywaniem środków (1/3 pieniędzy wydawana jest bez wystarczającej kontroli) na uwagę zasługuje również aspekt humanitarny. Tysiące zwierząt znika po ich odłowieniu. Aż 50% gmin nie nadzoruje w żaden sposób losu zwierząt i zasadności wydatkowanych środków.

Nieprawidłowości systemu opieki nad bezdomnymi zwierzętami zostały stwierdzone w szeregu kontroli przeprowadzonych przez Najwyższą Izbę Kontroli i opisane w raporcie NIK „Wykonywanie zadań gmin dotyczących ochrony zwierząt”, w czerwcu 2013 roku.

W podsumowaniu wyników kontroli NIK stwierdza m.in.:

„Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie wykonywanie przez gminy i schroniska ustawowych zadań dotyczących ochrony zwierząt. Gminy nie zapewniały właściwej opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz nieskutecznie zapobiegały ich bezdomności, zaś schroniska nie zapewniły przebywającym tam zwierzętom właściwych warunków bytowania.

Ponad 1/3 środków publicznych przeznaczonych na ochronę zwierząt wydatkowano z naruszeniem prawa albo niegospodarnie.

Negatywną ocenę działalności skontrolowanych gmin uzasadniają w szczególności:

- niepodejmowanie skutecznych działań w celu ograniczenia populacji bezdomnych zwierząt, a nawet brak takich działań (w 50 % skontrolowanych gmin),
- nieprzestrzeganie zakazu odławiania bezdomnych zwierząt bez zapewnienia im miejsc w schroniskach (61 %) oraz zlecanie takiej czynności podmiotom, które nie posiadały wymaganych zezwoleń (67 %) albo też bez podjęcia stosownej uchwały przez rady gminy (40%),
- wydatkowanie nielegalnie, albo niegospodarnie 1.653,7 tys. zł (36% środków z budżetów 18 gmin) na rzecz podmiotów, które nie posiadały wymaganych zezwoleń oraz nie zapewniły standardu usług dotyczących opieki nad zwierzętami,
- brak kontroli wykorzystania środków publicznych i sprawowania opieki nad zwierzętami w schroniskach i w innych miejscach ich przetrzymywania (50 %),

Wejście w życie znowelizowanej ustawy o ochronie zwierząt nie przyczyniło się w znaczący sposób do rozwiązania problemu bezdomnych zwierząt. Wprawdzie 16 rad skontrolowanych gmin uchwaliło programy opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, to jednak tylko pięć programów spełniało wszystkie wymagania określone w art. 11a znowelizowanej ustawy. W znacznej części gmin postanowienia tych programów dotyczące opieki nad bezdomnymi zwierzętami nie były realizowane.

W szczególności gminy (67% skontrolowanych) nie przestrzegały zakazu odławiania bezdomnych zwierząt bez zapewnienia im miejsc w schroniskach (art. 11 ust. 3 uoz).

Najwyższa Izba Kontroli oceniła negatywnie działalność schronisk dla zwierząt i podmiotów zajmujących się wyłapywaniem bezdomnych zwierząt. Negatywną ocenę uzasadniały skala i rozmiary nieprawidłowości, które w szczególności polegały na:

- niezapewnieniu w 12 z 14 (w 86%) skontrolowanych schronisk i przytulisk właściwych warunków pobytu i wyżywienia zwierząt – głównie z powodu przepełnienia schronisk i innych miejsc przetrzymywania zwierząt.
- nieprowadzeniu lub nierzetelnym prowadzeniu w 12 podmiotach (w 63%) ewidencji zwierząt, a także braku ich oznakowania,
- nieefektywnym wykorzystaniu środków publicznych – bez zapewnienia odpowiednich, zgodnych z wymogami prawa (w tym umów zawartych z gminami) warunków bytowania zwierząt,
- prowadzeniu przez 12 z 14 podmiotów działalności w zakresie wyłapywania bezdomnych zwierząt, bez wymaganych zezwoleń wójtów gmin.

Nieodpowiednie warunki w schroniskach są przyczyną wysokiej śmiertelności przebywających tam zwierząt. Liczba zgonów (także w wyniku eutanazji) jest wciąż wysoka, gdyż dotyczy (przeciętnie) co czwartego zwierzęcia przyjętego do schroniska.

W związku z tak wielką skalą nieprawidłowości stwierdzonych przez Najwyższą Izbę Kontroli niezbędnym staje się uporządkowanie stanu prawnego w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi ze szczególnym uwzględnieniem nadzoru jednostek samorządu terytorialnego i wydatkowanych na ten cel pieniędzy.

Dlatego też projekt zakłada wprowadzenie powszechnego obowiązku oznakowania psów. Obecnie jest to jedynie uprawnienie każdego właściciela.

Brak tego obowiązku uniemożliwia określenie faktycznej skali zjawiska bezdomności w kraju. To samo zwierzę może być kilkakrotnie odławiane i ponownie wypuszczane. Prowadzi to do nadużyć w zakresie wydatkowania pieniędzy publicznych przeznaczonych na realizację programów zapobiegania bezdomności.

Nie ma również możliwości zidentyfikowania zwierząt porzuconych lub uszkodzonych w zdarzeniach drogowych z ich udziałem, skutkuje to dodatkowym obciążeniem dla gmin, które zobowiązane są ustawowo do opieki nad takimi zwierzętami.

W ramach sprawowanego nadzoru przez organy Inspekcji Weterynaryjnej nie jest możliwym dokonanie obiektywnej weryfikacji ilości miejsc dla poszczególnych gatunków zwierząt w schroniskach dla zwierząt, z uwagi na brak dookreślonych norm bytowych dla zwierząt przebywających w schronisku.

Powyższe prowadzi do nadmiernej koncentracji psów i kotów przetrzymywanych przede wszystkim w celach zarobkowych.

Brak dookreślenia pojemności danego schroniska umożliwia zawieranie umów na utrzymywanie zwierząt w schronisku w liczbie większej, niż realne możliwości zapewnienia godnych warunków bytowych zwierzętom. Powyższe implikuje patologie w postaci fikcyjnych transferów zwierząt, fikcyjnych adopcji i ucieczek zwierząt oraz niezasadnych eutanazji.

Obecnie na terenie Polski istnieje kilka niezależnych i niepowiązanych ze sobą baz danych zwierząt poddanych identyfikacji, co w wypadku zaginięcia psa oznakowanego uniemożliwia skuteczne odnalezienie właściciela. Projekt zakłada utworzenie centralnego rejestru zwierząt oznakowanych, który prowadziłaby Krajowa Izba Lekarsko-Weterynaryjna. Podmiot, który już w obecnym stanie prawnym prowadzi taki rejestr, rejestr psów oznakowanych, w myśl przepisów unijnych dotyczących przemieszczania się zwierząt w strefie Schengen.

W obowiązującej ustawie o ochronie zwierząt znęcanie się nad zwierzętami jest określone dwustopniowo. Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt przez znęcanie się nad zwierzętami należy rozumieć zadawanie albo świadome dopuszczanie do zadawania bólu lub cierpień. Jest to klauzula ogólna. Następnie przepis ten zawiera otwarty katalog uszczegółowionych zachowań, które zostały uznane za znęcanie się nad zwierzętami. W projektowanej regulacji przewiduje się poszerzenie przedmiotowego katalogu o:

- 1) utrzymywanie zwierzęcia bez pomieszczenia chroniącego go przed zimnem, upałami lub opadami atmosferycznymi,
- 2) zaniechanie podjęcia lub kontynuowania leczenia zwierzęcia, w przypadku stanu lub choroby, które powodują ból lub cierpienie lub prowadzą, albo mogą prowadzić do jego śmierci;
- 3) montowanie na elementach budynków urządzeń mogących powodować zranienie lub okaleczenie ptaków, w szczególności kolców lub drutów.

Utrzymywanie zwierzęcia bez pomieszczenia chroniącego go przed zimnem, upałami lub opadami atmosferycznymi, to w obecnym stanie prawnym, zachowania wobec zwierząt, zdefiniowane podwójnie: w art. 6 ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt, które stanowią przestępstwo w myśl art. 35 ust. 1a ustawy oraz w art. 9 ustawy, które stanowią wykroczenie w myśl art. 37 ust. 1 ustawy. Prowadzi to do sytuacji, iż te same zachowania np. niezapewnienie odpowiedniego pożywienia i stałego dostępu do wody wyczerpują znamiona czynu zabronionego, w tym przypadku i przestępstwa i wykroczenia. Konieczne jest zatem wyeliminowanie tego dualizmu.

Montowanie drutów, kolców lub innych tego typu urządzeń na budynkach, jest archaicznym i dość powszechnym sposobem odstraszenia i okaleczenia ptaków. Są one wyjątkowo niebezpieczne dla zwierząt, powodującym niejednokrotnie „nadziewanie” się na nie ptaków, co skutkuje obrażeniami narządów wewnętrznych i śmiercią ptaków. Obecnie są dostępne dużo bardziej humanitarne odstraszacze wykonane z gumy lub silikonu, które nie powodują ranienia się zwierząt.

W projekcie proponuje się usunięcie art. 10 określającego konieczność uzyskania zezwolenia od burmistrza, wójta lub prezydenta na posiadanie psa rasy uznanej za

agresywną. Przepis ten należy uznać za martwy i uciążliwy, nie wymuszający prewencji przed rzeczywistymi zagrożeniami wynikającymi z faktu posiadania takiego zwierzęcia. Ponadto, statystyki pogryzień nie podają, aby do takich zdarzeń przyczyniały się psy rasowe. A na utrzymywanie, czy posiadanie mieszańca tych ras nie jest wymagane zezwolenie.

Projekt nowelizacji również zakłada doprecyzowanie obowiązków straży gminnej i policji w przypadku, kiedy uprawniony przedstawiciel organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt odbiera zwierzę w sytuacji zagrożenia jego życia lub zdrowia. Obowiązek ten polegałby na udzieleniu asysty, szczególnie w przypadku, kiedy właściciel lub opiekun zwierzęcia nie zgadza się na jego odbiór i stawia opór. Praktyka pokazuje, iż przedstawiciele służb niejednokrotnie odmawiają pomocy przedstawicielom organizacji społecznych, jeżeli właściciel lub opiekun zwierzęcia odmawia prawa wejścia na posesję lub dobrowolnego wydania zwierzęcia. Projekt zakłada także doprecyzowanie obowiązków gmin w przypadku odebrania zwierzęcia, które padło ofiarą znęcania, w zakresie ponoszenia kosztów tymczasowej opieki nad nim. Jak pokazuje praktyka, organy gmin często odmawiają pokrywania kosztów opieki nad zwierzęciem, które ponoszone są z własnych środków organizacji. W konsekwencji doprowadza to do zaniechania odbioru zwierząt przez przedstawicieli organizacji społecznych w przypadkach zagrożenia ich zdrowia lub życia z uwagi na brak środków finansowych na ich utrzymywanie.

Projekt zakłada wprowadzenie zakazu utrzymywania psów na uwięzi w sposób stały. Najczęściej występującą formą uwięzi są łańcuchy. Ustawą z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach ograniczono możliwość utrzymywania w sposób stały na uwięzi do 12 godzin dziennie oraz określono długość uwięzi na minimum 3 metry. Naruszenie powyższych norm stanowi wykroczenie. Kontrola przestrzegania przedmiotowych nakazów nastręcza wielu trudności, a łańcuchy nadal pozostają mało humanitarną formą utrzymywania zwierzęcia. Wprowadzenie nakazu budowy kojców w przypadku konieczności ograniczenia swobodnego poruszania się zwierzęcia po terenie prywatnym, poprawi znacznie dobrostan zwierząt domowych.

W projekcie przewiduje się wprowadzenie definicji psa i kota rasowego, jako jedynych zwierząt, które mogą być rozmnażane w celach handlowych.

Zgodnie z projektowanymi definicjami, mają to być zwierzęta o odpowiednim dla rasy fenotypie i posiadające pięciopokoleniowy rodowód – w przypadku psa oraz czteropokoleniowy rodowód – w przypadku kota, zarejestrowanych w wymienionych

w ustawie największych międzynarodowych organizacjach kynologicznych lub felinologicznych. Powyższa regulacja ma na celu wyeliminowanie tzw. pseudohodowli, w których rozmnażanie zwierząt odbywa się poza jakąkolwiek kontrolą, często pomiędzy spokrewnionymi ze sobą osobnikami w pierwszej linii, a zwierzęta utrzymywane są niejednokrotnie w rażących warunkach bytowania. Dodatkowo, na bazie istniejących przepisów powstały dziesiątki stowarzyszeń, które wystawiają quasi rodowody, aby umożliwić swoim członkom masowe rozmnażanie i sprzedaż psów i kotów rasopodobnych. Działalność ta nie ma nic wspólnego z kynologią i jest zwykłym oszustwem.

Jednym z celów projektu jest wprowadzenie zakazu wykorzystywania zwierząt w cyrkach. W cyrkach wykorzystywane są głównie zwierzęta, które w naturze występują jako zwierzęta dzikie. Cyrki nie są w stanie zapewnić zwierzętom warunków adekwatnych do ich potrzeb, m.in. kontaktu ze stadem, możliwości izolacji, kiedy tego potrzebują, pełnowymiarowych wybiegów, stymulacji psychiczno-ruchowej, poczucia bezpieczeństwa, możliwości samodzielnego zdobywania pożywienia przez dzikie zwierzęta i dostosowania diety do indywidualnych potrzeb.

W Polsce istnieje 17 cyrków, które wykorzystują w swoich przedstawieniach zwierzęta. Do największych należą: Cyrk Zalewski, Cyrk Korona, Cyrk Europa, Cyrk Arena, Cyrk Metropol. Ogólną liczbę zwierząt w cyrkach szacuje się na około 250-300 osobników. Przechowywane w nich takie zwierzęta jak: słonie, lwy, tygrysy, wielbłądy, foki, lamy, zebry, krokodyle, fretki, konie, kozy, węże, warany, legwany, psy i byki.

W cyrkach zarówno zwierzęta dzikie, jak i udomowione dotyka szereg schorzeń. Począwszy od zaburzeń psychicznych, po urazy i choroby związane z tresurą i przyjmowaniem nienaturalnych postaw. Bardzo często u wszystkich gatunków obserwuje się stereotypie oraz problemy zdrowotne wywołane patologicznymi postawami i zaburzeniami w motoryce, takie jak stany zapalne stawów i przewlekłe urazy. Nauka sztuczek nie leżących w naturze dzikich zwierząt, wymaga często brutalnych metod tresury, w tym głodzenia. Zazwyczaj ma to miejsce, kiedy zwierzęta są jeszcze młode. Podczas tresury wykorzystywane są haki, elektryczne pałki, łańcuchy i pejczy, które mogą poważnie narażać zdrowie, a czasem nawet życie zwierząt.

Całkowity zakaz wykorzystywania zwierząt w cyrkach obowiązuje w: Grecji, Boliwii, Chinach, Bośni i Hercegowinie, Brazylii i na Cyprze.

Zakaz wykorzystywania zwierząt dzikich wprowadziły: Finlandia, Austria, Szwecja, Chorwacja, Izrael, Peru, Singapur, Holandia, Węgry, Kostaryka, Belgia, Słowenia, Kolumbia, Paragwaj, a w 2015 r. zacznie on obowiązywać w Wielkiej Brytanii.

W Czechach, Danii, Estonii, Finlandii, Australii, USA, Szwajcarii, Kanadzie, Nowej Zelandii, Hiszpanii, Portugalii, Szwecji, Ekwadorze i na Węgrzech wprowadzono częściowe ograniczenia. Ponad 100 miast w Hiszpanii wprowadziło już lokalne zakazy oraz planowane jest wprowadzenie całkowitego zakazu wykorzystywania zwierząt w cyrkach na terenie Katalonii. Podobnie postępują władze w poszczególnych miastach Irlandii, Kanady, Argentyny i Stanów Zjednoczonych.

Projekt przewiduje także zmiany w zakresie sankcji karnych za przestępstwo zabicia zwierzęcia lub znęcania się nad nim. W obecnym stanie prawnym za zabicie, uśmiercenie zwierzęcia lub dokonanie uboju sprzecznego z przepisami ustawy o ochronie zwierząt grozi grzywna, kara ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. Tej samej karze podlega ten, kto znęca się nad zwierzęciem. Jeżeli sprawca czynu działa ze szczególnym okrucieństwem, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3. Przestępstwa popełniane na zwierzętach wciąż są bagatelizowane przez organy ścigania i sądy. Jak wynika z danych z Krajowego Rejestru Karnego, sądy wciąż orzekają kary w niskim wymiarze, a najczęściej wymierzaną sankcją jest kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Celowe jest podkreślenie rangi dobra chronionego prawem, jakim jest życie zwierzęcia i jego wolność od bólu lub cierpienia. Projekt zakłada podwyższenie kary za zabicie zwierzęcia lub znęcanie się nad nim do 3 lat pozbawienia wolności w typie podstawowym oraz od 3 miesięcy do lat 5 w typie kwalifikowanym – ze szczególnym okrucieństwem.

Projekt ponadto przewiduje wzmocnienie roli organizacji społecznych, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt w inicjowaniu oraz przystępowaniu do wszystkich postępowań, w których zachodzi potrzeba ochrony zwierząt. W obecnym stanie prawnym organizacje społeczne mogą wykonywać prawa pokrzywdzonego w sprawach o przestępstwa, wykroczenia i czyny karalne w sprawach nieletnich określone w ustawie o ochronie zwierząt. Tymczasem czyny karalne dotyczące zwierząt są stypizowane także w innych ustawach szczegółowych, jak choćby ustawa o ochronie przyrody i ustawa o ochronie zdrowia zwierząt, gdzie organizacje społeczne nie mają uprawnień pokrzywdzonego.

Należy także mieć na względzie, iż zgodnie z Kodeksem postępowania cywilnego, organizacje społeczne mogą wytaczać powództwa jedynie na rzecz obywateli (art. 61 k.p.c.). Oznacza to, iż w przypadku kiedy np. czynność prawna zostaje zawarta na szkodę zwierząt (zazwyczaj są to różnego rodzaju umowy mające za przedmiot obrót zwierzętami lub sprzeczne z prawem umowy zawierane przez gminy na wylapywanie zwierząt przez osoby nie mające do tego kwalifikacji oraz bez zapewnienia zwierzętom

miejsca w schronisku), organizacja społeczna nie ma legitymacji czynnej do wniesienia powództwa o ustalenie nieważności czynności prawnej. Podobnie rzecz się ma w postępowaniu administracyjnym – zgodnie z art. 39 § 1 k.p.a. organizacja społeczna może w sprawie dotyczącej innej osoby występować z żądaniem wszczęcia postępowania lub dopuszczenia jej do udziału w toczącym się postępowaniu, po spełnieniu określonych warunków, jak również z postępowaniem sądownoadministracyjnym, gdzie zgodnie z art. 50 § 1 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, uprawnionym do wniesienia skargi jest organizacja społeczna, w zakresie jej statutowych działalności, w sprawach dotyczących interesów prawnych innych osób, jeżeli brała udział w postępowaniu administracyjnym.

Projekt przewiduje przyznanie organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt uprawnienie do samodzielnego wniosku o ukaranie w przypadku wykroczeń stypizowanych w ustawie o ochronie zwierząt. Zgodnie z Kodeksem postępowania w sprawach o wykroczenia, obecnie uprawnienie to przyznane jest pokrzywdzonym w sprawach o wykroczenia ścigane na żądanie pokrzywdzonego. Organizacje społeczne, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, mogą samodzielnie wnieść wniosek o ukaranie jako oskarżyciel posiłkowy, jeżeli w ciągu miesiąca od powiadomienia o wykroczeniu organu uprawnionego do występowania w tych sprawach w charakterze oskarżyciela publicznego, nie zostanie powiadomiony o wniesieniu przez ten organ wniosku o ukaranie albo nie otrzyma zawiadomienia o braku podstaw do wniesienia wniosku o ukaranie.

W Ustawie o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych proponuje się wprowadzenie definicji schroniska oraz miejsca czasowego przetrzymywania zwierząt, objęcie schronisk kontrolą, jako działalności nadzorowanej, ustala się normatywy powierzchni, którą schronisko będzie zobowiązane zapewnić przetrzymywanym zwierzętom oraz doprecyzowuje formę prowadzenia schronisk. W obecnym stanie nadpopulacji psów i kotów, w schroniskach i innych miejscach, ważnym staje się dookreślenie możliwości sprawowania odpowiedniego nadzoru nad dobrostanem we wszystkich miejscach gromadzenia zwierząt. Dlatego koniecznym jest wprowadzenie uzyskania zezwolenia na prowadzenie schroniska przez podmiot do tego odpowiednio przygotowany, a nie jak to jest obecnie, kiedy numer identyfikacyjny otrzymuje w zasadzie każdy wnioskodawca, po fakcie uruchomienia schroniska. propozycja niewątpliwie zdecydowanie utrudni również proceder wyłudzenia pieniędzy od samorządów, ponieważ podmiot wyłapujący zwierzęta dziś może podać fikcyjny adres schroniska nieistniejącego, co również się zdarzało. Niezwykle ważnym jest dookreślenie

normatywów powierzchniowych, ponieważ dziś występuje nadmierne zagęszczenie zwierząt, szczególnie w schroniskach patologicznych, nastawionych tylko na osiągnięcie jak największego zysku. Projekt wyłącza również możliwość prowadzenia schroniska w formie działalności gospodarczej, na rzecz gmin, ich jednostek organizacyjnych, czy organizacji pożytku publicznego, statutowo zajmujących się ochroną zwierząt.

Konieczność nowelizacji ustawy o ochronie przyrody wynika z faktu, iż w obecnym stanie prawnym, zgodnie z art. 131 pkt 1 a ustawy o ochronie przyrody, zabicie zwierzęcia dzikiego stanowi wykroczenie. Jednocześnie, zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt, zabicie każdego zwierzęcia kręgowego stanowi przestępstwo. Konieczne jest zatem usunięcie tej sprzeczności, poprzez uregulowanie odpowiedzialności prawnokarnej za zabicie każdego zwierzęcia w ustawie o ochronie zwierząt.

Przedstawiony projekt nowelizacji nie rodzi skutków finansowych dla budżetu Państwa oraz jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

